

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky



Diplomová práce

Posouzení úrovně hospodaření vybraného města a obce

Bc. Denisa Urbanová

© 2017 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Denisa Urbanová

Podnikání a administrativa

Název práce

Posouzení úrovně hospodaření vybraného města a obce

Název anglicky

Economic analysis of selected town and village

Cíle práce

Cílem diplomové práce je posouzení úrovně hospodaření vybraného města a obce po dobu pěti let s využitím rozboru jejich příjmů a výdajů. Na základě výsledků analýzy hospodaření budou navržena možná řešení na zlepšení hospodaření s finančními prostředky.

Metodika

Diplomová práce je rozdělena na část teoretickou a na část praktickou.

Teoretická část zahrnuje studium odborné literatury, sběr a vyhodnocení sekundárních dat. Dále jsou v této části uvedeny informace týkající se obce a města.

V praktické části diplomové práce je provedena analýza hospodaření města a obce, která je zaměřena hlavně na příjmy a výdaje. Bude hodnoceno hospodaření v časovém intervalu s využitím vhodných ukazatelů. Podkladové údaje budou získávány z výkazů o hospodaření.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

Příjmy, výdaje, rozpočet, analýza, zdroje financování, obec, město, finanční situace

Doporučené zdroje informací

MARKOVÁ, Hana. Finance obcí, měst a krajů. Vyd. 1. Praha: Orac, 2000. Příručky pro praxi a studium veřejné správy. ISBN 80-86199-23-1

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5

POLIÁN, Milan. Organizace a činnost veřejné správy. 1. vyd. Praha: Prospektrum, 2001. ISBN 80-7175-098-0

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. Finance (Grada Publishing). ISBN 978-80-247-2789-9

STIGLITZ, Joseph E. Economics of the public sector. 3rd ed. New York: W. W. Norton, c2000. ISBN 978-0393966518

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

prof. Ing. Jaroslav Homolka, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 5. 1. 2017

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 26. 1. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 18. 03. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Posouzení úrovně hospodaření vybraného města a obce" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 27. 3. 2017

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Prof. Ing. Jaroslavu Homolkovi, CSc. za odborné vedení, cenné rady a připomínky.

Posouzení úrovně hospodaření vybraného města a obce

Souhrn

Diplomová práce se zabývá problematikou rozpočtového hospodaření města Úvaly a obce Středokluky. Oba správní celky leží ve Středočeském kraji nedaleko od Prahy, ale odlišují se například svou rozlohou nebo počtem obyvatel. Cílem je posouzení příjmové a výdajové stránky hospodaření města i obce. Rozbor byl proveden v horizontu pěti let a to od roku 2011 do roku 2015.

Teoretická část práce je zaměřena na charakteristiku a popis územní samosprávy,. Dále je v práci popsán rozpočet a průběh rozpočtového procesu. Podrobně jsou popsány veřejné výdaje a veřejné příjmy. Teoretická část je uzavřena popisem města Úvaly a obce Středokluky, jejich historií, podnikatelským prostředím a občanskou vybaveností.

Praktická část práce je zaměřena na analýzu příjmů, analýzu výdajů a analýzu zadluženosti. Dále je v této části vypracována anketa, která má zjistit přehled a spokojenost obyvatelstva s hospodařením města Úvaly a obce Středokluky. V závěru jsou uvedeny možnosti zlepšení hospodaření vybrané obce a města, tyto možnosti jsou navrženy podle výsledků výše uvedených analýz.

Klíčová slova: veřejné výdaje, veřejné příjmy, obec, město, rozpočet, analýza, hospodaření, zadluženost, Středokluky, Úvaly

Economic analysis of selected town and village

Summary

The diploma thesis deals with the financial management of the Úvaly town and municipality Středokluky. Středokluky and Úvaly are located near the Prague but they are different in many ways, for example size or total population. The target of the diploma thesis is assessment of the revenues and expenditures of the Úvaly town and Středokluky municipality. The analysis was made between the years 2011 - 2015.

Theoretical part is focused on characterization and description of local government. In theoretical is also described budget, how budget process works and detail described public expenses and public revenues. The conclusion of the theoretic part ends for example with description of Úvaly town and Středokluky municipality, their history, business environment and civic amenities.

The practical part is focused on the analyses of income, expenditure and analysis of the indebtedness. In the practical part is questionnaire, which has to determine knowledge and satisfaction with economy of Úvaly town and Středokluky municipality. In the conclusion are the possibility of improving economy in Úvaly town and Středokluky municipality. These options are suggested by the results of the analyses mentioned above.

Keywords: Public expenses, Public revenues, Town, Municipalities, budget, analysis, indebtedness, Středokluky, Úvaly

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Literární rešerše	14
3.1 Veřejná správa.....	14
3.2 Rozpočet a rozpočtový proces	16
3.3 Veřejné výdaje	19
3.4 Veřejné příjmy	21
3.5 Středokluky	24
3.6 Úvaly	26
4 Vlastní práce	31
4.1 Výsledek hospodaření	31
4.1.1 Výsledek hospodaření města Úvaly.....	31
4.1.2 Výsledek hospodaření obce Středokluky.....	33
4.2 Analýza hospodaření v letech 2011 - 2015	36
4.3 Analýza celkových příjmů	37
4.3.1 Daňové příjmy	38
4.3.2 Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	40
4.3.3 Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	40
4.3.4 Nedaňové příjmy.....	41
4.3.5 Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	43
4.3.6 Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem.....	44
4.3.7 Přijaté transfery	45
4.3.8 Kapitálové příjmy	46
4.4 Analýza celkových výdajů	47
4.4.1 Běžné výdaje.....	48
4.4.2 Kapitálové výdaje	49
4.5 Analýza finančního hospodaření.....	51
4.5.1 Brutto úspora.....	51
4.5.2 Samofinancování neinvestičních výdajů	52
4.5.3 Ukazatele analýzy příjmů	53
4.5.4 Ukazatele analýzy výdajů	55
4.5.5 Ukazatele analýzy zadluženosti	59
5 ANKETA.....	61

5.1	Vyhodnocení ankety.....	61
6	Návrhy ke zlepšení hospodaření	70
6.1	Úvaly	70
6.2	Středokluky	72
7	Závěr.....	75
8	Seznam použitých zdrojů	77
8.1	Knižní zdroje.....	77
8.2	Internetové zdroje.....	77
9	Přílohy	80

Seznam obrázků

Obrázek 1:	Erb obce Středokluky	24
Obrázek 2:	Kostel sv. Prokopa ve Středoklukách.....	26
Obrázek 3	Znak města Úvaly.....	26
Obrázek 4	Kostel zvěstování páně.....	29

Seznam tabulek

Tabulka 1	Výsledek hospodaření města Úvaly.....	31
Tabulka 2	Výsledek hospodaření obce Středokluky.....	33
Tabulka 3	Rozpočet města Úvaly r. 2011 - 2015	35
Tabulka 4	Rozpočet obce Středokluky r. 2011 - 2015	36
Tabulka 5	Počet obyvatel v letech 2011 - 2015.....	37
Tabulka 6	Celkové příjmy města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015 (přepočtené na jednoho obyvatele v Kč)	37
Tabulka 7	Celkové výdaje města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011	38
Tabulka 8	Daňové příjmy města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015	38
Tabulka 9	Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů města Úbaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015.....	40
Tabulka 10	Daně ze zboží a služeb v tuzemsku města Úvaly a obce Střeokluky v letech 2011 - 2015	41
Tabulka 11	Nedaňové příjmy města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015.....	42
Tabulka 12	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015	43
Tabulka 13	Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015.....	44
Tabulka 14	Přijaté transfery města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015.....	45
Tabulka 15	Kapitálové příjmy města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015	46
Tabulka 16	Výdaje města Úvaly a obce Středokluky přepočítané na jednoho obyvatele v letech 2011 - 2015.....	47
Tabulka 17	Běžné výdaje města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015.....	48
Tabulka 18	Kapitálové výdaje města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015	50
Tabulka 19	Brutto úspora města města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015 ...	51
Tabulka 20	Samofinancování města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015	52

Tabulka 21 Meziroční růst příjmů města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015	53
Tabulka 22 Finanční nezávislost města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015...	54
Tabulka 23 Meziroční růst neinvestičních prostředků města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015.....	55
Tabulka 24 Meziroční změna investičních prostředků města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011-2015.....	56
Tabulka 25 Srovnání neinvestičních, investičních výdajů na celkových výdajích.....	57
Tabulka 26 Zadluženost města Úvaly a obce Středokluky.....	59
Tabulka 28 Výše dluhu na jednoho obyvatele města Úvaly a obce Středokluky.....	60

Seznam schémat

Schéma 1: Veřejná správa.....	14
Schéma 2: Rozpočtová soustava ČR	18

1 Úvod

Veřejná správa je typická tím, že ji vykonávají jiné instituce, než stát, tzn. že je poměrně samostatná - nezávisí na státu. Státem je však omezovaná podmínkami a zákony a z tohoto důvodu není nezávislost absolutní. Na druhou stranu však stát nemůže zasahovat do samotných rozhodnutí orgánů samosprávy. Výjimka je ochrana zákona, kdy stát zasahovat může, ale pouze způsobem stanoveným zákonem. Orgány státní správy jednají jménem státu, na rozdíl od toho orgány územní samosprávy jednají jako veřejnoprávní korporace.

Územní samospráva je vykonávána územně samosprávnými celky. A to základními samosprávnými celky (obce, města, městyse) a vyššími samosprávnými celky (kraje). Oba celky mají svůj vlastní rozpočet a majetek, se kterým hospodaří a vstupují do právních vztahů. Územní působnost obce je omezena na území obce, které se skládá z jednoho nebo více katastrálních území a územní působnost kraje je omezena na území kraje, které se skládá z obcí.

Každý občan by měl mít zájem o rozpočet, už jen z toho důvodu, že do něj prostřednictvím daní sám přispívá, zároveň by měl mít každý občan právo vědět, kam tyto finanční prostředky plynou a do čeho se investují. Rozpočet je složen z výdajů a příjmů a je sestavován na jeden kalendářní rok. Jeho princip je založen na spojení cizích a vlastních zdrojů. Zobrazuje vyrovnanost, schodek či přebytek finančních prostředků, ať už se jedná o danou obec, město, městyse, kraj, ale i o rozpočet České republiky. Veřejný rozpočet musí být před projednáním zastupitelstvem zveřejněn. V případě, že nebude rozpočet schválen před prvním lednem daného roku, sestaví se rozpočtová provizoria, která nenaruší plynulé hospodaření. Rozpočet by měl být sestaven tak, aby byl stabilní a závazný. V případě změny příjmů či výdajů se musí provést rozpočtová opatření. Na konci období je vše zpracováno do závěrečného účtu, který obsahuje údaje o plnění rozpočtu, příjmech a výdajích nebo např. o hospodaření s majetkem. Povinností obce je nechat si přezkoumat hospodaření za uplynulý kalendářní rok. Zpráva o přezkoumání je součástí závěrečného účtu.

Cílem každé obce by měla být snaha o co nejlepší hospodaření s finančními prostředky a sestavení vyrovnaného nebo přebytkového rozpočtu. Jen tak je schopna zajistit kvalitní a dobré služby pro své obyvatele.

Tato diplomová práce se zabývá hospodařením města Úvaly a hospodařením obce Středokluky v letech 2011 - 2015. Oba územně samosprávné celky leží nedaleko Prahy. Hodnoceno bude hospodaření, popř. výkyvy v příjmech a výdajích.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem této diplomové práce je zhodnotit a srovnat hospodaření města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015. Splnění cíle je uskutečněno pomocí analýzy výdajové a příjmové stránky a dále je provedena analýza zadluženosti.

Vedlejší cíl této diplomové práce spočívá v průzkumu přehledu a spokojenosti obyvatelstva s hospodařením obce a města. Průzkum je vyhotoven pomocí anonymní ankety.

Výsledkem práce je návrh na zlepšení hospodaření města Úvaly a obce Středokluky, který je založen na výsledcích předchozích analýz a ankety.

2.2 Metodika

Diplomová práce obsahuje teoretickou a praktickou část.

Teoretická část je vyhotovena na základě studia literatury, která se zabývá veřejnou správou, rozpočtovou skladbou a soustavou, financováním územních samosprávních celků. Tato část diplomové práce vysvětluje také pojmy týkající se veřejné správy, příjmů, výdajů a státního rozpočtu. V závěru teoretické části jsou uvedeny informace o městě Úvaly a obci Středokluky. Je zde popsána jejich historie, podnikatelské prostředí, investiční plán, doprava, orgány města/obce, občanská vybavenost, poloha.

V praktické části je posuzována úroveň hospodaření na základě analýzy výdajové a příjmové stránky a analýzy zadluženosti. Veškerá data jsou zpracována do přehledných grafů a tabulek a jsou současně interpretována. V závěru praktické části této diplomové práce je zpracovaná anketa na téma přehled a spokojenost obyvatelstva s hospodařením města Úvaly/obce Středokluky. Anketa je složena ze 13ti otázek, které se týkají problematiky hospodaření a spokojenosti obyvatelstva s hospodařením, je zpracována pomocí serveru Vyplňto.cz a osobního dotazování. Nejprve byla vyzkoušena na vzorku lidí, kteří byli náhodně vybráni a tak je ověřena její správnost a srozumitelnost, v anketě je zaručena úplná anonymita korespondentů

Na základě studia teorie, diskusí s kompetentními osobami městského a obecního úřadu, názory občanů, výsledků výdajové analýzy, příjmové analýzy a analýzy

zadluženosti jsou v závěru této práce navrženy možnosti na zlepšení hospodaření města Úvaly a obce Středokluky.

3 Literární rešerše

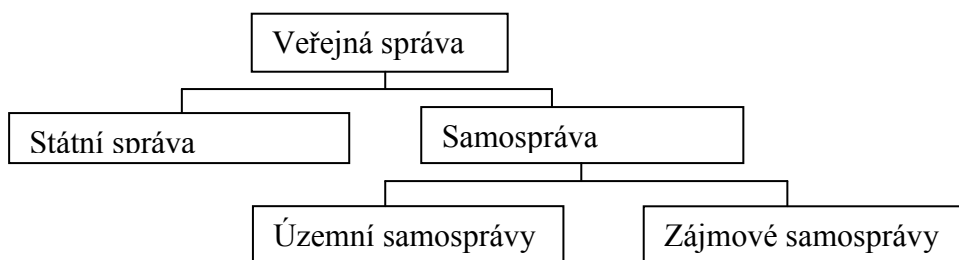
3.1 Veřejná správa

Na veřejnou správu lze nahlížet jako na systém, který tvoří dva subsystémy, a to státní správu a veřejnou samosprávu

Státní správa: vykonává ji stát pomocí institucí (přímo nebo zprostředkovaně).

Veřejná samospráva je označována jako decentralizace, protože je to výsledek delegování správy na jiné, nestátní subjekty. Veřejná samospráva vykonává své záležitosti vlastním jménem, samostatně a v rámci zákonem stanovených předpisů. Může mít dvě podoby a to podobu územní samosprávy a zájmové samosprávy. V případě územní samosprávy jde o zastupování zájmů určitého území a v případě zájmové samosprávy jde o zastávání zájmů určitých osob (např. profesní komory). (Provazníková, 2009)

Schéma 1: Veřejná správa



Zdroj: (Provazníková, 2009)

Územní samospráva vykonává veřejnou správu v obcích, krajích,... (území menší, než je stát). (Provazníková, 2009)

Obec

Podle článku 99 Ústavy je obec samostatný celek, který je ze zákona oprávněn demokraticky ustanovovat své samosprávné orgány a relativně samostatně rozhodovat ve věcech svěřených obci do samostatné působnosti (omezení: např. poskytnuté dotace státem do rozpočtu obce). Článek, který je uvedený výše, také obec vymezuje jako základní administrativní územní celek státu, v němž je vykonávána státní správa. V

případě, že obec nevyužije právo na svou samosprávu, může stát pověřit správou této obce jinou obec anebo se dotýčná obec stane součástí jiné obce.

Podle zákona o obcích je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů, je vymezen hranicí obce a tím tvoří územní celek. Dále je obec veřejnoprávní právnická osoba, která má vlastní majetek, vystupuje svým jménem v právních vztazích a také nese zodpovědnost, která z těchto vztahů vyplývá. (Doc. JUDr. Hana Marková, 2000)

Městys

Městys je typ obcí významově a velikostně mezi městem a obcí. Historicky mohl městys pořádat dobytčí trhy a musel být spádovou oblastí pro vesnice v okolí. Významným rozdílem mezi městem a městysem je zemědělský charakter, který připadal městyse.

Pro používání statusu městys není podle zákona vyznačeno žádné kritérium. Nárok na tento název je historického charakteru, kdy obec používala označení městys před 17. květnem 1954 je oprávněna toto označení používat dál za předpokladu, že o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny a ten stanoví den kterým se obec stává městysem.

Nově se může stát obec městysem i bez historické tradice. Předseda Poslanecké sněmovny může určit označení městys po vyjádření vlády. (Balík, 2009)

Město

Zákonnou podmínkou pro označení města (z městyse) je alespoň počet 3000 obyvatel, možnost používání určuje předseda Poslanecké sněmovny na základě vyjádření vlády. Neexistuje žádný právní nárok na označení "město", záleží tak pouze na rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny. Žádost o označení "město" posuzuje Ministerstvo vnitra, které ověří zákonný nárok (např. počet obyvatel; soustředěná městská zábava středu obce - náměstí, veřejná prostranství, celková zástavba obce - vodovod, kanalizace; vybavenost základní školou, lékaři, lékárnou, poštou, atd.). Poté je žádost přijata nebo zamítnuta. (Balík, 2009)

Kraj

Již v 19. stolní bylo potřeba najít optimální strukturu územní samosprávy. Na našem území se tvořily 2 stupně - okresy a země. V mnoha zemích bylo potřeba najít optimální

velikost vyššího územního samosprávného celku, který by dával možnost vládě převést odpovědnost na společenství občanů ohledně zabezpečování služeb. (Peková, Pilný, & Jetmar, Veřejná správa a finance veřejného sektoru, 2008)

Kraj je vymezen hlavně třemi znaky: území, občané, působnost.

Území vyjadřuje teritorium na kterém jsou obce, města, aj. v hranicích kraje. Občané, kteří mají trvalý pobyt v obcích a na území kraje. Působností se rozumí:

1) Samospráva veřejných záležitostí v hranicích daného kraje - je vykonávána v rámci samostatné působnosti a tak, aby uspokojila potřeby společenství občanů kraje.

2) Přenesená působnost - rozsah je stanoven zákonem. (Peková J., 2004)

3.2 Rozpočet a rozpočtový proces

V rámci soustavy veřejných rozpočtů jsou sestavovány rozpočty obcí a krajů, takzvané územní rozpočty. Tyto rozpočty jsou nazývány jako decentralizované peněžní fondy. Jsou v nich zahrnuty příjmy, které obce a kraje získávají na základě přerozdělování nebo příjmy, které vytvářejí vlastní činností. Dále jsou v decentralizovaných rozpočtech zahrnuty výdeje obcí (krajů). (Provazníková, 2009)

Rozpočet jako bilance

Rozpočet je přehled, který uvádí příjmy a výdaje za určité rozpočtové období, které se shoduje s rozpočtovým obdobím celé soustavy veřejných rozpočtů v dané zemi. V České republice je jedno rozpočtové období kalendářní rok, nemusí to být však pravidlem ve všech zemích.

Hospodaření je možno charakterizovat vztahem $F_1 + P - V = F_2$, kde:

F_1 = Stav peněžních prostředků v rozpočtu na počátku rozpočtového období

P = Příjmy

V = Výdaje

F_2 = Stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci rozpočtového období

v případě, že $F_2 > F_1$, je vytvářena finanční rezerva, v případě, že je $F_1 > F_2$ je rozpočet v záporných číslech a je nutné použít finanční prostředky z vytvořených rezerv, či z jiných zdrojů financování. Jestliže obec (kraj) nemá finanční rezervy, je nucena využít překlenovacího úvěru. (Provazníková, 2009)

Rozpočet jako finanční plán

Rozpočet je nástroj hospodaření s financemi obce (kraje), plní funkci finančního plánu, kdy připouští jen výdaje, které jsou kryty příjmy, půjčkami nebo rezervami. Zajišťuje se tak solventnost obce (kraje)

Při tvorbě rozpočtu je často naráženo na rozpočtové omezení, tzn., že příjmy jsou v rozporu s plánovanými výdaji. Při plánování výdajů je nutné vycházet z již definovaných potřeb. Analyzuje se tak úroveň výdajů, kdy je možné odhadnout možné úspory a zvýšit tak efektivnost. (Provazníková, 2009)

Rozpočtový proces

Nejsložitější etapou rozpočtového procesu je jeho tvorba, která začíná zpravidla půl roku před začátkem nového rozpočtového období. V závěru roku se na základě zkušeností s příjmy a výdaji vytvoří tzv. očekávané plnění rozpočtu do konce roku. Při sestavování rozpočtu je nutné brát v potaz faktory, které ho mohou ovlivnit, např. vliv inflace, případná změna rozpočtového určení daní a další faktory. Podle tohoto odhadu musí být naplánovány výdaje a příjmy rozpočtu na nadcházející rok.

V průběhu schvalování rozpočtu se věnuje pozornost obzvláště objemu a struktuře příjmů a výdajů, změnám v rozpočtovém určení daní, případně plánovanému saldu. Důvodová zpráva (část návrhu zákona, sloužící k odůvodnění ustanovení (Úvod: Poslanecká sněmovna Parlamentu České Republiky)), kterou zpracovává finanční management, hraje důležitou roli při schvalování a projednávání rozpočtu.

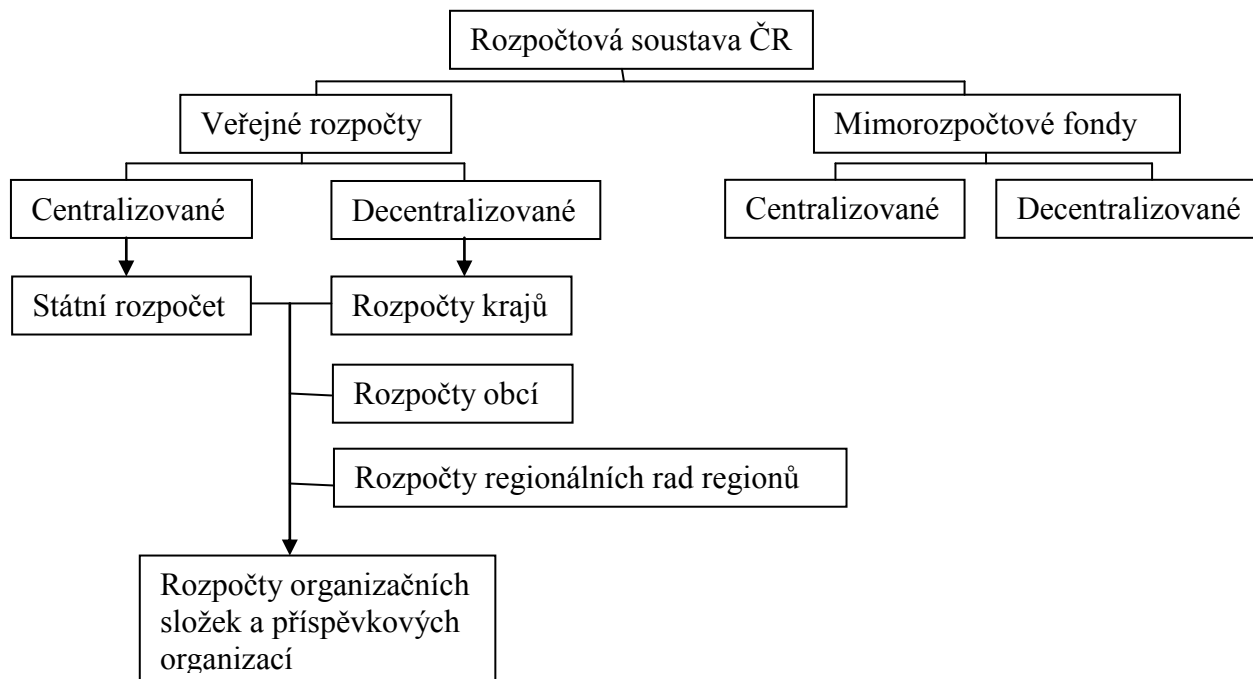
V České Republice se státní rozpočet sestavuje na základě odhadu HDP, vývoje ekonomiky, předpokládané míry inflace, aj. Státní rozpočet je projednáván v Poslanecké sněmovně a to celkem ve 3 čteních. Při projednávání vystoupí nejdříve ministr financí a návrh státního rozpočtu zdůvodní, poté vystoupí i mluvčí parlamentních výborů a přednesou svá stanoviska. Státní rozpočet je schvalován jako zákon. (Peková, Jaroslav, & Jetmar, 2012)

Rozpočtová soustava ČR

Rozpočtová soustava je soustava veřejných rozpočtů a institucí, které zabezpečují rozdělování, tvorbu, užití a kontrolu toků finančních prostředků v rámci této soustavy.

V České Republice je soustava veřejných rozpočtů tvořena místními (rozpočty krajů) a centrálními rozpočty (státní rozpočet, národní fondy, privatizační fondy, zdravotní pojišťovny). (Hamerníková & Maaytová, 2010)

Schéma 2: Rozpočtová soustava ČR



Zdroj: vlastní zpracování dle (Hamerníková & Maaytová, 2010)

Rozpočtová pravidla jsou stanovena v zákoně č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tyto zákony stanovují důležité parametry rozpočtového procesu a způsob hospodaření v rámci rozpočtové soustavy. Hlavními třemi funkcemi rozpočtové soustavy jsou: alokační funkce, stabilizační funkce a redistribuční funkce. Všechny veřejné rozpočty plní funkci alokační. Stabilizační a redistribuční funkce tvoří primárně státní rozpočet. Alokační funkce je nejstarší funkcí a spočívá v rozhodování o umístěných veřejných výdajů, jejich struktuře a velikosti. Stabilizační funkce je založená na ovlivňování základních ekonomických veličin aktivní fiskální politikou státu - např. nezaměstnanost, inflace, atd. Funkce redistribuční spočívá v přerozdělování části finančních prostředků, které byly přijaty do státního rozpočtu.

Státní rozpočet plní i funkci autorizační - příjmy, rozpočty a výdaje jsou schválené zákonodárným orgánem.

Veřejné rozpočty také plní funkci informační, kontrolní a řídicí. Rozpočty jsou využívány pro fungování jednotlivých ministerstev, odborů apod. současně je umožněno sledovat a provádět kontrolu např. parlamentem, vládou, zastupitelstvem nebo veřejností. Informační funkce podává přehled toho, co chce vláda nebo samospráva udělat s penězi v rozpočtu. (Hamerníková & Maaytová, 2010)

3.3 Veřejné výdaje

Veřejné výdaje představují tok finančních prostředků, ty jsou rozřazovány v rámci veřejné rozpočtové soustavy na realizaci rozpočtových funkcí státu za předpokladu nenávratnosti a neekvivalence. V rámci veřejných rozpočtů jsou zdrojem krytí výdajů veřejné příjmy nebo dluhové financování. (Hamerníková & Maaytová, 2010)

V řadě první se z rozpočtu musejí zaplatit výdaje na provoz školství, zdravotnictví, sociálního zabezpečení, aj. Obce a města mohou hradit dluhy pouze ze svého rozpočtu a nezáleží na zdroji příjmů (zda peníze byly získány z rozpočtových příjmů běžného roku nebo příjmů, které byly získány v minulých obdobích). Jestliže má příslušná obec nebo město příjmy z peněžních fondů, je nutné tyto příjmy převést do příjmu běžného rozpočtu a poté je může použít na veřejné výdaje. (Pařízková, 2008)

Mělo by docházet k efektivnímu využití rozpočtu, proto je nutné plánovat výdaje na zaplacení veřejných výdajů či plánovaných programů a projektů v dešším časovém horizontu - při plánu na jedno rozpočtové období nemusí být využití rozpočtu efektivní. Efektivnost veřejných výdajů můžeme chápat z hledisek:

a) Účelnosti

Tato metoda se zakládá na financování projektů nebo programů, ze kterých budou mít užitek občané. Vytyčí se určitý cíl, o kterém se rozhodne veřejnou volbou a ten se zafinancuje z rozpočtu.

b) Hospodárnosti

Hledisko hospodárnosti se zakládá na co největším snížení nákladů. Zdroje krytí nákladů jsou omezené a proto je nutné optimalizovat výdaje. (Pařízková, 2008)

Dále můžeme výdaje členit na:

a) Neplánované

Tyto výdaje nelze predikovat. Do této skupiny lze zařadit např. pokuty, výdaje na živelné pohromy nebo zvýšení daní, aj. Obce a města si vytvářejí na tyto výdaje rezervy, ze kterých je posléze možno čerpat.

b) Plánované

Jak už z názvu vyplývá plánované výdaje jsou výdaje, které je možné předem a poměrně přesně určit, tyto výdaje jsou zpravidla použity na financování škol a zdravotnických zařízení. U tohoto druhu výdajů se mohou jednodušeji zvažovat objem a struktura. Převážně se posuzuje, které výdaje je možné snižovat a které ne. Nevhodně zvolené snížení nákladů je z dlouhodobého ekonomického hlediska neefektivní a případně, že se nedostávají potřebné příjmy. (Pařízková, 2008)

Podle toho, jak jsou výdaje běžné lze dělit takto:

a) Běžné výdaje

Výdaje nejčastěji vynaložené na financování rozpočtových a příspěvkových organizací - tyto organizace zajišťují veřejné statky.

b) Kapitálové výdaje

Tyto výdaje se vynakládají na financování nejčastěji investičních potřeb - jsou jednorázové a zasahují do více rozpočtových období. (Pařízková, 2008)

Další kritérium je založeno na návratnosti výdajů:

a) Návratné

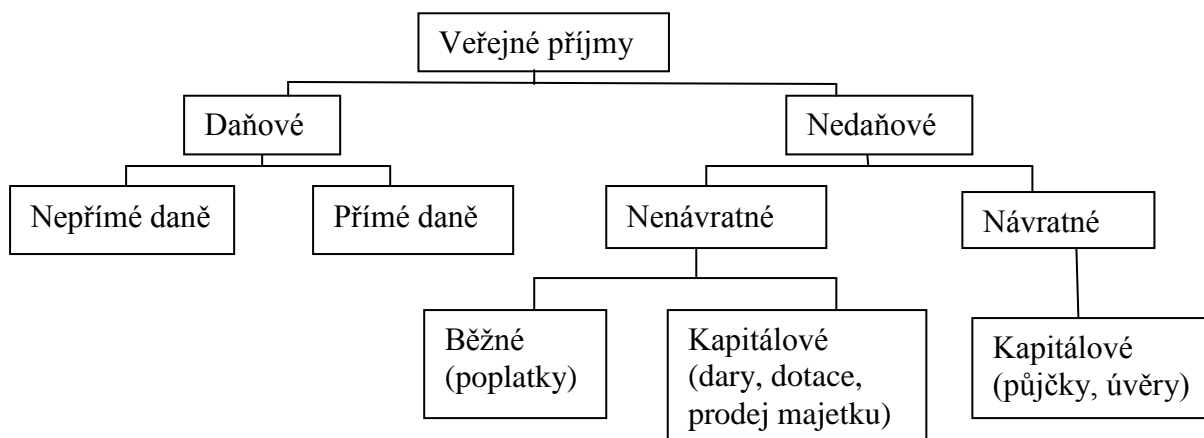
Návratné výdaje jsou výdaje, které jsou zhodnocovány. Jedná se o například investice do cenných papírů, ukládání financí na termínované účty.

b) Nenávratné

Například zabezpečení veřejných statků nebo placení daní patří do skupiny nenávratných výdajů. (Pařízková, 2008)

3.4 Veřejné příjmy

rozdělení veřejných příjmů můžeme vyjádřit následně:



Zdroj: Vlastní zpracování podle (Maaytová, Ochrana, & Pavel, 2015)

Daňové

a) Přímé

Daň z příjmu

Daň z příjmu dělíme na dvě části: daň z příjmu fyzických osob a daň z příjmu právnických osob. (Hamerníková & Maaytová, 2010)

Tyto daně jsou nejmladšími daněmi, které se používají v daňových soustavách. Předmětem daně jsou různé druhy příjmů, jako například výnosy z kapitálu, renty, mzdy, atd. (Peková, 2008)

Dani z příjmu fyzických osob podléhají všechny zdanitelné příjmy jednotlivců. Plní funkci redistribuční - přerozdělování důchodů od bohatších k sociálně slabším. Nejdůležitějším zdanitelným příjmem daně fyzických osob jsou příjmy ze závislé činnosti (mzdy a platy). Daň činí 15% a následně se od ní odečítají slevy na dani. (Hamerníková & Maaytová, 2010) Vyjimku tvoří tzv. záporná důchodová daň - je stanovena výše příjmu a nad touto hranicí se příjmy daní. V případě, že je příjem pod touto hranicí, tak se nedaní, naopak občan dostává sociální dávku. (Peková J. , Veřejné finance úvod do problematiky, 2008)

Předmět daně z příjmu právnických osob tvoří všechny příjmy z činností a z nakládání s majetkem, sazba daně činí 19%. V případě nepodnikatelských subjektů je

předmětem daně příjem z podnikání, respektive z činnosti provozované za účelem zisku. (Hamerníková & Maaytová, 2010)

Majetková daň

U majetkových daní lze tvrdit, že jsou nejdéle využívanými daněmi. Zaujímají jen malé procento z daňových příjmů, ale jsou příjmem stabilním. Základ daně se nevypočítává z příjmu poplatníka, ale z hodnoty majetku. Vzorcem pro výpočet základu daně je následující: (Peková, 2008)

$$\text{základ daně} = \text{tržní cena} * \text{koeficient}$$

Dalšími druhy majetkové daně jsou: silniční daň, dědická daň, darovací daň a daň z nabytí nemovitosti. Silniční daň hradí provozovatelé motorových vozidel. Daň je pevně stanovená podle zdvihového objemu motoru (osobní automobily) a podle celkové hmotnosti a počtu náprav (užitkové automobily). Daně darovací a dědická představují jednorázové daně a vyměřují se při bezúplatném převodu majetku. (Hamerníková & Maaytová, 2010) Daň z nabytí nemovitosti je daň, kterou vybírá finanční úřad, ale jsou příjmem obce. Poplatníkem daně je kupující dané nemovitosti. (Pospíšil, 2015)

b) Nepřímé

Daň z přidané hodnoty

Předmětem této daně je spotřeba. Tuto daň platí poplatníci daně (je převedená na konečného spotřebitele prostřednictvím zboží a služeb), ale je odváděna plátcem daně. (Maaytová, Ochrana, & Pavel, 2015)

V České Republice existují 3 druhy daně z přidané hodnoty. Prvním druhem je základní sazba DPH, která činí 15%. Ta je uvalená na většinu zboží a služeb. Druhou sazbou je snížená sazba DPH, která činí 15%, ta je uplatňována na např. teplo, ubytovací služby, služby posiloven a fitcenter, aj. (všechny položky jsou uvedené v zákoně o DPH). Třetím druhem DPH je druhá snížená sazba DPH, která činí 10% a je platná od roku 2015. Ta se uplatňuje na kojeneckou výživu, mlýnské výrobky, slad, aj. (všechny položky jsou uvedené v zákoně o DPH). (Jak podnikat, 2016)

Ostatní

Do ostatních daňových příjmu lze zejména zahrnout pojistné sociálního pojištění. Tato daň se skládá z pojistného na důchodové pojištění (financování např. starobních důchodů), veřejného zdravotního pojištění (platy lékařů, léky,...) a z nemocenského pojištění (výplata nemocenských dávek). (Hamerníková & Maaytová, 2010)

b) Nedaňové

Poplatky

Dalším příjmem veřejných rozpočtů jsou poplatky. Poplatkem se rozumí platba občana (přímá) za zboží a služby, je to platba za něco konkrétního (oproti daním). Jako příklad je poplatek za psa nebo poplatek za využívání knihovny - když občan nemá psa a nechodí do knihovny, tak poplatek platit nemusí. Poplatek by měl být stanoven tak, aby se alespoň přiblížil míře užitku, kterou ze služby nebo zboží občan má, proto také ochota placení poplatků je větší, než k placení daní. (Hamerníková & Maaytová, 2010)

Úvěrové příjmy

úvěrové příjmy patří do návratných příjmů, věřitelem mohou být občané nebo například bankovní sektor (domácí i zahraniční). V tomto případě se jedná o platby účelové, dobrovolné a nepravdivé. Jako příklad lze uvést pomoc obyvatelstvu při přírodních katastrofách, půjčka na opravy, která je potřeba zrealizovat nebo výstavba vodovodní sítě. Tyto příjmy lze rozdělit na příjmy:

Krátkodobé

K významnějším krátkodobým úvěrovým příjmům je možné zařadit státní pokladniční poukázky, které slouží ke krytí schodku ve státním rozpočtu.

Dlouhodobé

Dlouhodobé úvěrové příjmy jsou typické tím, že trvají déle, než jedno rozpočtové období. Jako příklad lze uvést emitované státní dluhopisy (dlouhodobé) nebo dlouhodobé bankovní úvěry. (Hamerníková & Maaytová, 2010)

Návratné příjmy X nenávratné příjmy

Naprostá většinu příjmu veřejných rozpočtu jsou nenávratné, příkladem nenávratných příjmů jsou daně (od občanů, firem,...). Dále lze uvést příjmy z prodeje či

pronájmu státního majetku. Návrátné příjmy jsou čerpány na vyrovnání deficitní rozpočtové bilance. Tyto finanční prostředky mohou být získány z emise cenných papírů (krátkodobých i dlouhodobých). Dlouhodobé návratné příjmy by měly být využívány na financování dlouhodobých investic. (Peková, Jaroslav & Jetmar, 2012)

Dotace

V případě rovnováhy příjmů a výdajů není dotací potřeba protože dotace vyrovnávají nerovnováhu mezi přiřazením výdajů a rozpočtovým určením daní. V případě, že by každá samospráva měla dostatek vlastních příjmů na krytí vlastních výdajů, jednalo by se o decentralizovaný model fiskálního federalismu. V opačném případě, kdy samospráva nemá vlastní příjmy a realizuje pouze výdaje se jedná o centralizovaný model fiskálního federalismu. Nejrozšířenějším modelem je kombinovaný model fiskálního federalismu, kdy mají samosprávy příjmy (jak vlastní, tak i příjmy z dotací od jiných vládních úrovní).

Dále do ostatních daňových příjmů lze zahrnout místní daně. Místní daň může být například poplatek ze psů nebo poplatků za užívání veřejného prostranství. O těchto poplatcích rozhoduje sama obec. (Hamerníková & Maaytová, 2010)

3.5 Středokluky

Poloha

Obec Středokluky leží ve Střenech Čechách v okrese Praha-západ. Nedaleko se nachází Letiště Václava Havla Praha a přes Středokluky prochází dálnice D7.

Zastupitelstvo

Starosta: Ing. Jaroslav Paznocht

Místostarostka: Mgr. Lenka Gutová, MBA

Místostarosta: Ing. Martin Hlava (Zastupitelstvo: Středokluky)

Podnikatelské zázemí

Hörmann, s. r. o.

Firma se zabývá výrobou vrat, dveří, zárubní a jejich pohonů. Firma začínala jako rodinný podnik, ale

Obrázek 1: Erb obce Středokluky



Zdroj: www.stredokluky.cz

postupem času se z ní stával vedoucím výrobcem na trhu. Jejich výroba se nese ve znamení inovací, záruky a kvality. Velký důraz klade firma Hörman také na blízkost k zákazníkovi. (O nás: Hörman)

Barcelo manufacture, s. r. o.

Rodinná firma, která vlastní olivový sad ve Španělsku a zabývá se výrobou hlavně extra panenského olivového oleje. Jako vedlejší sortiment nabízí olivy, sladkokyselá okurčičky, kapary, sherry ocet a mandle. (O nás: Lozanočervenka)

DELA Company, s. r. o.

Reklamní agentura, jejíž vizí je podat zákazníkovi pomocnou ruku, tzn., že firma nabízí veškerý servis, který zviditelní firmu zákazníka a pomůže ji tak v rozvoji a silnějším postavení na trhu. (Hlavní stránka: Dela)

Spolky

SDH Středokluky - Sbor dobrovolných hasičů Středokluky, FK Středokluky - Fotbalový klub Středokluky, Sokol Středokluky - oddíly volejbalu, lyžování, aerobiku, turisky a stolního tenisu, Klubík - místo pro setkávání maminek a dětí předškolního věku,

Obyvatelstvo

Středokluky mají k 1. 1. 2015 1075 obyvatel, poměr počtu mužů a žen je vyvážený a průměrný věk obyvatelstva je 40 let. (Základní informace: Středokluky)

Občanská vybavenost

Co se týče občanské vybavenosti Středokluk lze zmínit základní školu, mateřskou školu, poštu, restaurace, aj. (základní informace: Středokluky) Sportovní vyžití ve Středoklukách zajišťuje místní plovárna, kde je možno najít bazén, hřiště vhodné pro míčové sporty a dětské hřiště. V areálu plovárny je také podáváno občerstvení. (Služby v obci a okolí: Středokluky)

Doprava

Na kraji katastrálního území vede železniční trať Hostivice-Podlešín. Doprava na této trati byla zahájena v roce 1873. Na území obce vede také dálnice D7. (Středokluky: wikipedia)

Historie

Podle historických pramenů obec Středokluky s největší pravděpodobností vznikla ve 14. století. Už v prvních zmínkách o Středoklukách se uvádí, že v obci vládly dvě vrchnosti. Zemanům patřila větší část (poplužní dvůr a místní tvrz) a kapitule Svatovítské patřilo menší území Středokluk. Kvůli husitské revoluci byly Středokluky a jejich okolí zpuštěno. Roku 1420 byla

středokluská tvrz vypálena (podobně jako sousední tvrz v Makotřasech - Středokluská tvrz byla s ní spojena v jeden statek) a to z důvodu tažení lounských, žateckých a slánských houfů do Prahy. Poté zabrali statek Středokluky Pražané a za podmínky zaplacení 20 kop grošů českých dluhu Dorotě Hanušové ho darovali rytíři Valkounovi, dluh však splacen nebyl a tak se Středokluk ujala Dorota Hanušová. Po Dorotě Hanušové zdědil Středokluky syn Jan (to už byla Středokluská tvrz opravena). Po Janovi se majitelé velice často střídali. V roce 1631 byla vojskem kurfiřta Saského zničena středokluská tvrz se všemi hospodářskými budovami, poddaní byli pobiti nebo se rozutekli. Roku 1773 se Středokluky a Tuchoměřice dostávají do vlastnictví novoměstského konviktu. (Krátká historie: Středokluky)

Obrázek 2: Kostel sv. Prokopa ve Středoklukách



Zdroj: <https://cs.wikipedia.org/wiki/St%C5%99edokluky>

3.6 Úvaly

Poloha

Město Úvaly se nachází v okrese Praha - východ, zhruba 29 kilometrů od Prahy a zaujímají výměru 1,097 ha. Nedaleko se nachází les Vidrholec a Škovercké obory, dále se zde nachází Masarykův háj a vrch Vinice. Město se pyšní polohou uprostřed zeleně. Jedním v velkých lákadel je park

Obrázek 3 Znak města Úvaly



Zdroj: www.mestouvaly.cz

Králičina se zajímavou naučnou stezkou. Nejvyšším bodem je vrch Vinice s nadmořskou výškou 298,8 metrů nad mořem a nejnižší bod je u potoka Výmola, který dosahuje 224 metru nad mořem.

Na území Úval se nacházejí rybníky Fabrák, Mlýnský rybník a bývalý Hodovský rybník, které zásobuje vodou potok Výmola. Do potoka Výmola se vlévá Škvorecký potok (protéká Horním a Dolním Úvalským rybníkem) a Přišimaský potok (protéká rybníkem).

Město také protíná frekventovaná železniční trať Praha - Olomouc. (Informace o městě: Úvaly)

Rada města

Starosta města: Mgr. Petr Borecký

Uvolněný místostarosta: Ing. Alexis Kimbembe

Neuvolněný místostarosta: Dr. Vítězslav Pokorný

Radní : Ing. Ludmila Milerová

Radní : Josef Polák

Obyvatelstvo

Dle Českého statistického úřadu obývalo město Úvaly k 1. 1. 2015 6 381 obyvatel s průměrným věkem 39,2 let.

Podnikatelské zázemí

Podnikatelské zázemí v Úvalech je zastoupeno velkým počtem podnikatelů, kteří podnikají v oborech auto-moto (autobazar, pneuservis, plnění a servis klimatizací, aj.), doprava a přeprava, dřevovýroba (zakázková výroba nábytku, truhlářství a prodej řeziva), finance (poradenství, spoření, daňová evidence, aj.), chovatelství (úprava a stříhání psů, veterinární ordinace, aj.), výuka jazyků, obchodní činnosti, péče o tělo (kadeřnictví, manikúra a pedikúra, masáže, aj.), právní služby a mnoho dalších (Město Úvaly).

Spolky

Cyklistický klub Úvaly

Klub je neziskový spolek, který sdružuje lidi na základě společného zájmu, kterým je cyklistika. Pořádá soustředění v České Republice i v zahraničí, snaží se propagovat

cyklistiku široké veřejnosti a pořádá sportovní a kulturně-společenské akce. (Úvod: cyklistický klub Úvaly)

Český rybářský svaz

Svaz má za úkol např. vydávat povolenky pro lov ryb, vysazovat ryby do vod a tento svaz také pořádá rybářské závody nebo prodává ryby z výlovu rybníků. (Úvodní strana: ČRS místní organizace Úvaly)

Český kynologický svaz ZKO Úvaly u Prahy

Kynologický svaz se zabývá sportovním výcvikem všech druhů psů, výchovou a socializací psů. (Úvod: ZKO Úvaly u Prahy)

Sport Úvaly

Spolek Sport Úvaly se zabývá výukou bojových sportů, zejména karate od předškolních dětí po dospělé jedince. (O klubu: karate klub)

Občanská vybavenost

V Úvalech se nachází základní škola Úvaly, dále mateřská škola Úvaly, Bulharská, Pražská a Kollárova. Mezi ostatní školská zařízení můžeme zařadit Městský dům dětí a mládeže. Zdravotní péči zajišťuje Poliklinika Úvaly. V Úvalech se také nachází obvodní oddělení Policie České Republiky a městská policie, pobočka České pošty, Městská knihovna a koupaliště. (Informace o městě: Úvaly)

Doprava

Přes Úvaly jezdí meziměstské autobusy Pražské integrované dopravy, dále přes Úvaly jezdí vlak, který je rychlým spojem do Prahy.

Investiční plán

V období od roku 2014 až do roku 2018 má město Úvaly v plánu navýšit počet míst v mateřských školách, navýšit kapacitu volnočasových aktivit a prostoru předškolního vzdělávání. Dále by město chtělo dostavět sídlo městského úřadu, rozšířit cyklistický a pěší přístup na tamní nádraží a do centra města.

V případě projektu o navýšení míst v mateřské škole bylo zastupitelstvem vybráno řešení výstavby nové mateřské školy u Cukrovaru, na kterou získalo město Úvaly dotaci z Regionálního operačního programu Střední Čechy. Stavba nové mateřské školy byla zahájena v roce 2014.

Od projektu vybudování cyklostezky si město slibuje odlehčení provozu přes náměstí Arnošta z Pardubic. Projekt rekonstrukce železničního koridoru jehož součástí je i chodník pro pěší a cyklostezka, která bude napojena na původně plánovanou cyklostezku a tak bude zajištěno pěší i cyklistické spojení s dalšími čtvrtěmi. Tento projekt je však zatím pozastaven.

Pro vybudování nového sídla Městského úřadu si město Úvaly zažádalo o dotaci od Státního fondu životního prostředí ČR, kterou následně dostalo. Budoucí sídlo Městského úřadu je vhodné dokončit, co nejdříve. Výstavba je rozdělena na několik etap a úřad by se do ní měl nastěhovat již po první etapě výstavby.

Do dalších plánovaných projektů města Úvaly jsou zařazeny například zachování městských nájemních bytů, vybudování areálu pro volnočasové aktivity, koupě objektu, který bude sloužit technickým službám Úvaly a mnoho dalších. (Borecký)

Historie

V roce 1290 se objevila první zmínka o starobylé vsi Uval. Vzhledem k faktu, že v dřívějších dobách přes ves Uval vedla obchodní stezka nazývaná Trzenická stezka, která vedla z Prahy do Kutné Hory, začal se Uvaly rozrůstat. Od roku 1541 jsou Úvaly uváděny v písemných dokumentech jako tržní městečko. V průběhu let bylo zaznamenáváno mnoho obměn názvů a z původní vsi je dnes město.

Významným faktem je, že se Úvaly považují za možné rodné město prvního pražského arcibiskupa Arnošta z Pardubic.

Postupem času bylo městečko vlastněno několika rody, např. rod Smiřických, Olbramovicové a posledními vlastníky byl rod

Obrázek 4 Kostel zvěstování páně



Zdroj: <http://www.mestouvaly.cz/>

Lichnštejnů. Po roce 1918 byly zrušeny šlechtické tituly a privilegia, které šlechtici měly. Při první pozemkové reformě byla část pozemků Lichnštejnů rozdělena na více parcel a v roce 1949 stát znárodnil majetek, který rod Lichnštejnů vlastnil.

Velkým mezníkem v historii Úval je výstavba železniční tratě Praha - Olomouc v letech 1844 - 1845. Díky této trati dochází k velkému rozmachu městečka Úvaly. Počet obyvatel se zvýšil za cca 100 let z tehdejších několika set na více než 5000.

V 19. století byl v Úvalech otevřen důl v oblasti "Na Ouvaláku", kde se těžila železná ruda v osmi šachtách. Průmyslové podniky v Úvalech byly zastoupeny místním cukrovarem a cihelnou.

Od roku 1969 na základě rozhodnutí tehdejšího Středočeského krajského národního výboru Úvaly povýšily na město.

Ze slavných historických osobností lze zmínit P. Aloise Dostála, který byl autorem historických románů, povídek a divadelních her nebo také MUDr. ing. Dr. Tech. Antonína Schönfelda, který byl významný vědcem v oblasti hydrobiologie a včelařství.(Histore: Úval)

4 Vlastní práce

Pro porovnání a vyhodnocení hospodaření byly použity údaje, které poskytl starosta města Úvaly a starosta Obce Středokluky. Dále byly použity údaje z internetové stránky www.monitor.statnipokladna.cz. Data v následujících tabulkách vyjádřeny v tisících Kč, pouze u přepočtů na jednoho obyvatele jsou data zaokrouhlena na celé tisíce matematicky.

4.1 Výsledek hospodaření

Finanční ukazatel, který zobrazuje rozdíl mezi příjmy a výdaji. Tento ukazatel prezentuje schopnost hospodaření s finančními prostředky v každém roce.

4.1.1 Výsledek hospodaření města Úvaly

Finanční ukazatel, který zobrazuje rozdíl mezi příjmy a výdaji. Tento ukazatel prezentuje schopnost hospodaření s finančními prostředky v každém roce.

Tabulka 1 Výsledek hospodaření města Úvaly

	2011	2012	2013	2014	2015
Příjmy celkem	211 553,39	175 114,49	153 641,26	139 806,97	158 199,49
Výdaje celkem	276 620,01	196 913,53	169 086,90	131 872,06	154 010,81
VH	-65 066,6	-21 799	-15 446	7 934,91	4 188,68

Zdroj: Vlastní zpracování podle www.monitor.statnipokladna.cz

pozn.: Částky v tabulce jsou uvedeny v tisících korunách

V tabulce č. 1 je zachyceno hospodaření v letech 2011 - 2015. Je zřejmé, že město Úvaly hospodařilo s deficitem v letech 2011, 2012 a v roce 2013. Naopak v letech 2014 a 2015 hospodařilo město s kladným hospodářským výsledkem.

Nejvyšší deficit a nejvyšší přebytek hospodaření

Nejvyšší deficit hospodaření

Nejnižší výsledek hospodaření mělo město Úvaly v roce 2011. Nejvyšší výdaje byly vydány na průmyslová a ostatní odvětví a činily 276 620,01 tis. Kč, tzn. 59% z celkových výdajů. V dalším roce se výdaje na průmyslová a ostatní odvětví meziročně snížily o 29%.

Výdaje na služby pro obyvatelstvo činily 83 113 tis. Kč, což znamená 30% z celkových nákladů města. Tyto výdaje se v dalším roce také snížily a to o 26%. Třetími nejvyššími výdaji roku 2011 byly výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby, tyto výdaje činily 26 334 tis. Kč, což je 9% z celkových výdajů za rok 2011. V roce 2012 lze sledovat meziroční vzrůst o 11%.

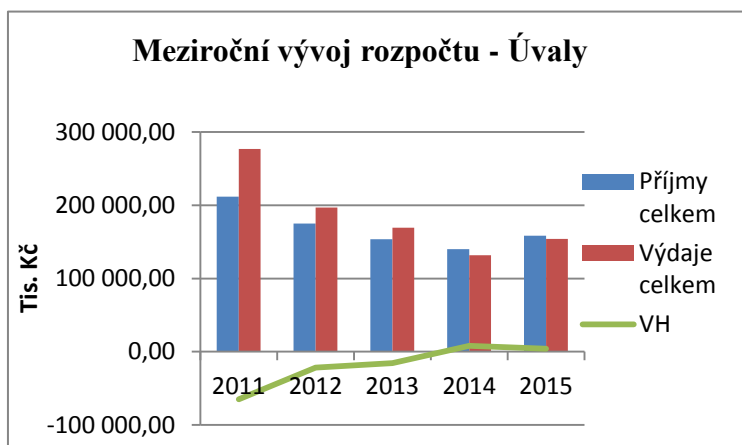
Nejvyšší část příjmů tvořily Přijaté transfery, které dosahovaly částky 143 085 tis. Kč, což odpovídá 67,6% z celkových příjmů, do roku 2012 byl zaznamenán meziroční pokles o 43% a to na 91 093 tis. Kč. Druhou nejvyšší položkou v příjmech byly daňové příjmy, které tvořily 28% z celkových příjmů, u těchto příjmů je zaznamenán do roku 2012 meziroční nárůst o 27% a to na 75 322 tis. Kč. Dále město Úvaly přijalo do státního rozpočtu finance z nedaňových příjmů a z kapitálových příjmů, které dohromady tvořily 4,6%.

Nejvyšší přebytek hospodaření

O roce 2014 je možno hovořit jako o roce, kdy město Úvaly dosahovalo nejvyššího přebytku z analyzovaného období. Nejvyšší položkou výdajů tvořily výdaje na služby pro obyvatelstvo a jejich podíl na celkových výdajích byl 57%. do roku 2015, kdy lze také mluvit o přebytkovém hospodaření se tyto výdaje zvýšily o 21%. Druhými nejvyššími výdaji byly výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby, činily 31 832 tis. Kč a mají zhruba čtvrtinový podíl na celkových výdajích. V roce 2015 byl zaznamenán meziroční růst o 16% . Výdaje na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství jsou v pořadí třetími nejvyššími výdaji a činí 22 271 tis. Kč, což představuje 17% z celkových výdajů rozpočtu za rok 2014. Výdaje na zemědělství a rybníkářství, sociální věci a politiku zaměstnanosti a za bezpečnost státu a právní ochranu tvoří zhruba 2% z celkových nákladů města Úvaly za rok 2014.

V roce 2014 tvořily daňové příjmy nevyšší položku celkových příjmů s podílem 55%, do roku 2015 tyto příjmy meziročně poklesly o 5%. Přijaté transfery tvoří v roce 2014 26% z celkových příjmů a dostávají se tak k druhému nejvyššímu příjmu. Nedaňové příjmy a kapitálové příjmy tvoří zbylých 19% rozpočtu města Úvaly za rok 2014.

Graf 1 Meziroční vývoj rozpočtu v letech 2011 - 2015 - Úvaly



Zdroj: Vlastní zpracování dle ZÚ města Úvaly

V Grafu č. 1, který zobrazuje meziroční vývoj rozpočtu od roku 2011 do roku 2015, je zřejmá vzrůstající tendence. V roce 2011 byly výdaje o zhruba 30% vyšší než příjmy za to v roce 2012 se rozdíl mezi výnosy a příjmy snížil na 11%, což značí kladný

meziročního vývoj rozpočtu. V dalších letech, až do roku 2014, se rozdíl dále snižoval, v roce 2013 byl rozdíl mezi příjmy a výdaji pouze 9%. V roce 2014, který byl označen jako rok s nejvyšším přebytkem hospodaření bylo dosaženo kladného výsledku hospodaření. Příjmy přesahovaly výdaje o zhruba 6%. Do roku 2015 zůstal rozpočet kladným, ale jen s 2% rozdílem mezi výdaji a příjmy.

4.1.2 Výsledek hospodaření obce Středokluky

Tabulka 2 Výsledek hospodaření obce Středokluky

	2011	2012	2013	2014	2015
Příjmy celkem	13 432,63	17 691,38	18 698,29	14 763,45	18 671,21
Výdaje celkem	13 448,37	18 555,26	13 656,63	18 392,43	14 121,20
VH	-15,74	-863,88	5 041,66	-3 628,98	4 550,01

Zdroj: vlastní zpracování podle www.monitor.statnipokladna.cz

pozn.: Částky v tabulce jsou uvedeny v tisících korunách

Nejvyšší deficit a nejvyšší přebytek hospodaření

Nejvyšší deficit hospodaření

Nejvyšší deficit hospodaření dosáhla obec Středokluky v roce 2014. Nejvyšší výdaje byly vynaloženy na služby pro obyvatelstvo a čítaly 8 206 tis. Kč, což je necelých 45% veškerých výdajů v roce 2014. Do roku 2015 klesly tyto výdaje na 8 048 tis. Kč, což značí meziroční pokles o téměř 2%. Pomyslné druhé místo obsadily výdaje za průmyslová a ostatní odvětví. Na tyto odvětví bylo vynaloženo 6 772 tis. Kč, což představuje 37% z celkových výdajů, v roce 2015 tyto výdaje čítaly 3 310 tis. Kč, mezi roční pokles tak činní

104%, což představuje pozitivní výsledek. Třetími nejvyššími výdaji byly výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby. Z obecního rozpočtu bylo na tyto výdaje vynaloženo 3 075 tis. Kč, což činí necelých 17% z celkových výdajů obce. Do roku 2015 tyto výdaje meziročně klesly o 15%. Mezi další výdaje obce Středokluky patří výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu a sociální věci a politiku nezaměstnanosti. Tyto výdaje dohromady zatížily rozpočet částkou 318 tis. Kč. Procentuálně tato částka činí 1,8% z celkových výdajů obce.

Nejvyššími příjmy v roce 2014 pro obci Středokluky byly daňové příjmy. Do obecního rozpočtu bylo přijato 11 885 tis. Kč. Tyto příjmy činí 80,5% celkových příjmů. Do roku 2015 tyto příjmy narostly na 14 718 tis. Kč, což značí meziroční růst o 23%. Nedaňové příjmy v roce 2014 činily 2 426 tis. Kč, tyto příjmy značí 16,4% z celkových příjmů. Do roku 2015 se snížily na 2 409 tis. Kč, meziročně se nedaňové příjmy snížily o 0,7%. Z přijatých transferů přijala obec do rozpočtu 449 tis. Kč. Tato suma značí 3% rozpočtu, při srovnání s rokem 2015, kdy obec přijala 1545 tis. Kč se příjmy zvýšily o 29%. Posledními příjmy do obecního rozpočtu jsou kapitálové příjmy, které čítají 4 tis. Kč. V roce 2015 obec nepřijala v roce žádné kapitálové příjmy.

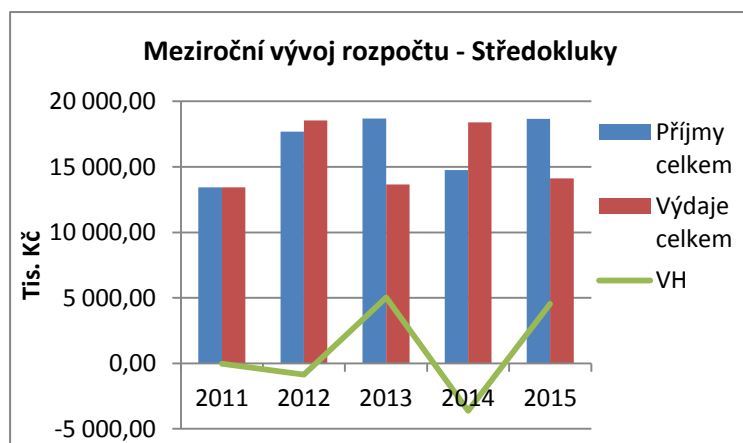
Nejvyšší přebytek hospodaření

V roce 2013 dosáhla obec Středokluky nejvyššího přebytku hospodaření za celé sledované období. Nejvyššími výdaji byly výdaje na služby a obyvatelstvo, které činily 8 418 tis. Kč, to je téměř 62% veškerých výdajů v tomto roce, meziročně do roku 2014 se pak snížily o 2,5%. Na pomyslném druhém místě se umístily výdaje za všeobecnou veřejnou správu a služby, jejich výše činila 3060 tis. Kč, tento výdaj zaujímá 22% veškerých výdajů, lze také pozorovat meziroční zvýšení o 0,5%. Třetími nejvyššími výdaji se staly výdaje za průmyslová a ostatní odvětví hospodářství, ty činily 1 972 tis. Kč, činní tak 14% celkových výdajů a do roku 2014 lze sledovat zvýšení o 337%.

V roce 2013 tvořily daňové příjmy největší a zároveň většinovou položku v celkových příjmech, jejichž výše dosahovala 12 323 tis. Kč, což je 66% z celkových příjmu za rok 2014. V roce následujícím se tyto příjmy meziročně zvedly o 4%. Nedaňové příjmy tvořily 18% celkových příjmů, jejich výše dosahovala 3 397 tis. Kč. Do roku 2015 se příjmy snížily na 2 426 tis. Kč, tzn., že meziroční pokles byl o 29%. Významnou položkou v příjmech byly přijaté transfery, které zaujímaly 15% z celkových příjmů,

peněžně tato částka byla 2 875 tis. Kč. V dalším roce, tedy v roce 2014, se přijaté transfery rapidně snížily a to na 449 tis. Kč. Meziroční pokles byl o 84%.

Graf 2 Meziroční vývoj rozpočtu v letech 2011 - 2015 - Středokluky



Zdroj: Vlastní zpracování dle ZÚ města Úvaly

Graf č. 2 značí vývoj rozpočtu od roku 2011 do roku 2015. Tendence grafu je střídavě klesající a vzrůstající. V roce 2011 je rozdíl mezi příjmy a výdaji pouze 1%, kdy jsou vyšší výdaje než příjmy - rozpočet byl téměř vyrovnaný.

V roce 2012 se rozdíl zvýšil na 5%, ale výdaje stále převyšovaly příjmy. V roce 2013 je možné sledovat 36% rozdíl, kdy naopak převyšují příjmy výdaje, rozpočet byl tedy přebytkový. Na rozdíl od roku 2013 byl rok 2014 ztrátový, rozdíl mezi příjmy a výdaji byl téměř 19%. V roce 2015 je možné sledovat velký rozdíl. Příjmy převyšovaly výdaje o 32% a rozpočet se meziročně navýšil o 80%.

V roce 2012 se rozdíl zvýšil na 5%, ale výdaje stále

Rozpočet je tvořen seznamem výdajů a příjmů. Výdaje lze rozdělit na běžné a kapitálové a příjmy na daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery. Níže uvedené tabulky představují příjmy a výdaje města Úvaly a obce Středokluky od roku 2011 až do roku 2015.

Tabulka 3 Rozpočet města Úvaly r. 2011 - 2015

Rok		2011	2012	2013	2014	2015
Příjmy celkem		211553	175114	153642	139808	158199
	Daňové	58 897	75 322	71 891	77 336	79 721
	Nedaňové	9 248	8 685	15 071	14 558	16 626
	Kapitálové	323	14	86	11 426	19 461
	Přijaté transfery	143 085	91 093	62 206	36 488	42 391
Výdaje celkem		276620	196913	169086	131872	154011
	Běžné	62 970	65 858	66 197	67 811	84 732
	Kapitálové	213 650	131 055	10 2889	64 061	69 279

Zdroj: Vlastní zpracování podle závěrečných účtů města Úvaly

pozn.: Částky v tabulce jsou uvedeny v tisících korunách

Tabulka 4 Rozpočet obce Středokluky r. 2011 - 2015

Rok		2011	2012	2013	2014	2015
Příjmy celkem		13433	17692	18699	14764	18672
	Daňové	8 653	8 948	12 323	11885	14718
	Nedaňové	2 971	3 567	3 397	2426	2409
	Kapitálové	183	22	104	4	0
	Přijaté transfery	1 626	5 155	2 875	449	1545
Výdaje celkem		13449	18555	13656	18393	14121
	Běžné	10 979	10 244	11772	11593	9016
	Kapitálové	2 470	8 311	1884	6800	5105

Zdroj: Vlastní zpracování podle závěrečných účtů obce Středokluky

pozn.: Částky v tabulce jsou uvedeny v tisících korunách

Z výše uvedených tabulek lze říci, že nejvyšší část příjmu tvoří příjmy daňové, nedaňové a přijaté transfery. V rozpočtu města Úval představují nadpoloviční většinu příjmů přijaté transfery a daňové příjmy. Je zřejmé, že v roce 2011 jsou příjmy z přijatých transferů většinové a představují tak v průměru 67% z celkových příjmu v daném roce, zároveň je možné pozorovat nižší daňové příjmy. V dalších letech mají příjmy z přijatých transferů spíše klesající tendenci, s výjimkou v roce 2015. Středokluky, na rozdíl od Úval, mají nejvyšší daňové příjmy ve všech sledovaných letech, tyto příjmy tvoří průměrně 68% celkových příjmů. V příjmech za přijaté transfery lze pozorovat velký výkyv v roce 2012, kdy tvořily 30%.

Celkové výdaje jsou tvořeny běžnými výdaji a kapitálovými výdaji. Výdaje v rozpočtu města Úvaly byly tvořeny nadpoloviční většinou z kapitálových výdajů. V průměru za celé sledované období tyto výdaje tvořily 62,5% celkových výdajů. Od roku 2011 je však možné pozorovat klesající tendenci. Výdaje v rozpočtu obce Středokluky, na rozdíl od výdajů města Úvaly, jsou tvořeny z nadpoloviční většiny z běžných výdajů a to z 68,5%. U běžných i kapitálových výdajů je možné pozorovat střídavou tendenci.

4.2 Analýza hospodaření v letech 2011 - 2015

Hospodaření obce je schvalováno každoročně zastupitelstvem, v průběhu rozpočtového roku a může dojít ke změnám, a to jak k očekávaným - příjem dotací tak i k neočekávaným - živelné pohromy. Pro objektivitu výpočtů v analýze hospodaření jsou zdrojová data přepočítána na jednoho obyvatele.

Tabulka 5 Počet obyvatel v letech 2011 - 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	5960	6037	6156	6288	6381
Středokluky	992	1026	1040	1051	1075

Zdroj: vlastní zpracování podle ČSÚ

Z tabulky výše je patrná vzrůstající tendence obyvatelstva v Úvalech i ve Středoklukách. Počet obyvatel je zohledněn vždy k 1. lednu daného roku.

4.3 Analýza celkových příjmů

V níže uvedené tabulce jsou zobrazeny celkové příjmy města Úvaly a obce Středokluky. Příjmy jsou uvedené po konsolidaci, tedy po očištění rozpočtu o vnitřní přesuny finančních prostředků, které nemají povahu efektivního příjmu nebo výdaje peněz do nebo z rozpočtové jednotky (příjmy - např. přijaté splátky; výdaje - např. převod finančních prostředků mezi vlastními bankovními účty).

Tabulka 6 Celkové příjmy města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015 (přečtené na jednoho obyvatele v Kč)

	2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	29 000	29 000	25 000	22 000	25 000
Středokluky	14 000	17 000	18 000	14 000	17 000

Zdroj: vlastní zpracování podle www.monitor.statnipokladna.cz

Výše uvedená tabulka srovnává celkové příjmy obce Středokluky a města Úvaly, které jsou přepočítané na jednoho obyvatele. Celkové příjmy Úval i Středokluk se výrazně nemění s výjimkou v roce 2014. Za celé sledované období Úvaly vykazují v průměru téměř o jednu třetinu vyšší celkové příjmy, než Středokluky. Nejvyšší rozdíl příjmů vykazuje rok 2011, kdy příjmy města Úvaly byly o 15 000 Kč/os. vyšší, než příjmy obce Středokluky, tento rozdíl čítá 207%. Město Úvaly zaznamenalo nejvyšší meziroční pokles příjmů v roce 2013 a to o 4000 Kč/os., meziročně tak klesly příjmy o 16% a to z důvodu razantního poklesu kapitálových příjmů. Obec Středokluky zaznamenala nejvyšší pokles příjmů v roce 2014 a to o 4000Kč/os, meziroční pokles tak činil 28%, tento pokles byl způsoben, stejně jako u města Úval, úbytkem příjmů z přijatých transferů.

Průměrné příjmy za rok (za analyzované období) na jednoho obyvatele města Úvaly se činily 20 000 Kč a obce Středokluk na 16 000.

Tabulka 7 Celkové výdaje města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011

	2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	47 000	33 000	27 000	21 000	24 000
Středokluky	14 000	18 000	13 000	17 000	13 000

Zdroj: vlastní zpracování podle www.monitor.statnipokladna.cz

Výše uvedená tabulka zobrazuje Celkové výdaje města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015, veškeré výdaje, stejně jako u předchozí tabulky, jsou přepočítané na jednoho obyvatele. Výdaje obce Středokluky jsou zhruba poloviční než výdaje města Úvaly. Nejvyšším rozdílem mezi výdaji Středokluk a Úval je v roce 2011, kdy tento rozdíl dosahoval částky 33 000 Kč/os. Ve výdajích města Úvaly byly zaznamenány dvě stejně vysoké změny. První byla v roce 2013, kdy výdaje klesly o 6 000 Kč/os a to z důvodu poklesu výdajů na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství. Druhá změna nastala v následujícím roce, pokles výdajů v roce 2014 byl také o 6 000 Kč/os a to z toho samého důvodu - pokles výdajů na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství. Obec Středokluky zaznamenala nejvyšší pokles výdajů v roce 2013 a to o 4000 Kč/os, důvodem bylo snížení výdajů na služby pro obyvatelstvo.

Průměrné výdaje na jednoho obyvatele za rok města Úvaly za sledované období činí 27 600 Kč a obce Středokluky 15 000 Kč.

4.3.1 Daňové příjmy

Pro obec Středokluky jsou nejvyšším příjmem právě daňové příjmy. Data v tabulce níže jsou uvedeny v Kč na jednoho obyvatele a jsou zaokrouhleny na celé tisíce matematicky. Dále je rozbor daňových příjmů řešen celkově bez přepočtu na jednoho obyvatele.

Tabulka 8 Daňové příjmy města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	10 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Středokluky	9 000	9 000	12 000	11 000	14 000

Zdroj: Vlastní zpracování podle www.monitor.statnipokladna.cz

V prvním analyzovaném roce bylo přijato do úvalského rozpočtu nejvíce finančních prostředků z daní z příjmů, zisku a kapitálových výnosů v celkové částce 28 504 tis. Kč.

Procentuelní poměr je tedy 40% z celkových daňových příjmů pro rok 2011, jejichž částka se činila 71 891 tis. Kč. V roce 2012 nejvyšší příjmovou položkou z celkových daňových příjmů byly daně ze zboží a služeb v tuzemsku a jejich částka se činila 40 355 tis. Kč, celkové příjmy se také meziročně zvedly na 75 322 tis. Kč, proto je procentuelní poměr 58% z celkových daňových příjmů za rok 2012. V roce 2013 se opět stávají daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů nejvíce výdělečnou daní a to s částkou 28 504 tis. Kč, celkový příjem z daňových příjmů klesl na 71 891 tis. Kč a tak daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů tvoří 40 % z celkových daňových příjmů. V roce 2014 jsou opět největším daňovým příjmem daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů. Příjem z těchto daní vzrostl na 32 450 tis. Kč a hodnota celkových daňových příjmů se zvedla na 77 336 tis. Kč. Procentuelní část vzrůstá a to na 42%. V posledním analyzovaném roce, kdy byl nejvyšší daňový příjem stejný (tzn. daň z příjmů, zisků a kapitálových výnosů) jako v roce předchozím, jen se nepatrně zvýšil a tato částka tak činila 32 902 tis. Kč, celkové daňové příjmy se zvýšily na 79 721 tis. Kč. Procentuelní část byla tedy 41%. Z výše uvedených výpočtů je zřejmé, že nejvíce příjmové daně byly daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů s výjimkou roku 2012.

V prvním analyzované roce byla pro obec Středokluky nejvyšším daňovým příjmem do obecního rozpočtu daň z příjmů, zisku a kapitálových výnosů. Její výše byla 3 438 tis. Kč. a to díky dani ze zboží a služeb v tuzemsku, která patří do oněch nejvýnosnějších daní. Tato daň činila ku celkovým daňovým příjmům 38%, které činily 8 653 tis. Kč. V druhém analyzovaném roce, tedy v roce 2012, se druh nejvýdělečnější daně nezměnil. Jediné, co se změnilo byla její částka a ta dosahovala 3 600 tis. Kč a z celkových daňových příjmů tvořila 40%. Rok 2013 také nepřinesl změnu a nejvýdělečnější daň byla opět daň z příjmů, zisku a kapitálových výnosů, která dosahovala výše 5 516 tis. Kč, meziroční vzrůst této daně byl téměř o 65%, ale procentuelně k celkovým daňovým příjmům vzrostla o 45%. Předposlední analyzovaný rok, tedy rok 2014 se též nezměnil a nejvyšším daňovým příjmem v podobě daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů, které se rovnaly částce 5 657 tis. Kč, podíl na celkových daňových příjmech se stále zvyšoval až na 48%. V posledním analyzovaném roce zůstaly nejziskovější daně stejné a stále se zvyšovaly a to na 7 179 tis. Kč. Procentuelní podíl na celkových daňových příjmech se už tak významně nezvýšil, dosahoval 49%. U daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů, která se stala za celé analyzované období nejziskovější, je možné pozorovat vzrůstající tendenci.

Níže podrobněji rozpracované daně jsou vybrány z důvodu nejvyšších rozdílů mezi oběma správníma celky.

4.3.2 Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů

Tuto daň platí fyzické a právnické osoby například z výnosů z držby cenných papírů, výnosů z vkladních listů, atd. Tabulka č. 9 je přepočítaná na jednoho obyvatele, v komentáři jsou však hodnoty řešené v tis. Kč.

Tabulka 9 Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	3 390	3 250	4 720	5 160	5 160
Středokluky	7 240	3 510	5 300	5 380	6 680

Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly a obce Středokluky

Je zřejmé, že město Úvaly přijalo do rozpočtu méně těchto daní, než obec Středokluky a to v průměru o 1 tis. Kč na jednoho obyvatele

Výše této daně se v Úvalech pohybovala v rozmezí 19 000 - 33 000 tis. Kč. Nejnižší příjem do Úvalského rozpočtu byl v roce 2012 a nejvyšší byl v roce 2015. Mezi těmito roky je rozdíl zhruba 13 000 tis. Kč, což značí pozitivní vývoj příjmů do rozpočtu. Tendence těchto příjmů je spíše vzrůstající, kdy od prvního analyzovaného roku tyto příjmy vzrostly o zhruba 12 000 tis. Kč. Jen v roce 2012 je možné sledovat mírný pokles.

Výše daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů se ve Středoklukách pohybovala v rozmezí 3 400 - 7200 tis. Kč. Nejnižší příjem byl zaznamenán v roce 2011 a nejvyšší v roce 2015, tento rozdíl dosahoval částky téměř 3 800 tis. Kč. Po celých 5 let mají tyto daně vzrůstající tendenci.

Město Úvaly do svého rozpočtu přijalo celkově 133 622 tis. Kč a obec Středokluky 25 390 tis. Kč. Za celé sledované období rozdíl činil 6 tis na jednoho obyvatele.

4.3.3 Daně ze zboží a služeb v tuzemsku

Daněmi ze zboží a služeb v tuzemsku je myšleno DPH, které je placeno ze zboží a služeb a je označováno za daň nepřímou. Tuto daň platí všichni občané v pořízeném zboží nebo službě a do rozpočtu města ji odvádějí obchodníci.

Tabulka číslo 10 je přepočítána na jednoho obyvatele a data v ní uvedena jsou Kč, dále v textu je řešeno DPH bez přepočtu na jednoho obyvatele. Tabulka zobrazuje stav přijatého DPH do rozpočtu Úval i Středokluk.

Tabulka 10 Daně ze zboží a služeb v tuzemsku města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	4 730	6 680	4 640	4 720	4 790
Středokluky	5 430	3 090	4 580	4 180	5 010

Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly a obce Středokluky

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že Úvaly přijaly ve sledovaném období v průměru o 1,5 tis. Kč na jednoho obyvatele více, než obec Středokluky.

V celém analyzovaném období se výše daně v úvalském rozpočtu pohybovala v rozmezí od 28 000 tis. Kč až do 41 000 Kč. Nejméně příjmovým rokem byl rok 2013, kdy příjmy z této daně nedosáhly ani 30 000 tis. Kč. Naopak nejvíce finančních prostředků se z této daně přijalo v roce 2012, kdy příjem přesahoval 40 000 tis. Kč. Příjmy z této daně rostly pomalu, až na rok 2012, kdy tato daň dosáhla maxima a meziročně se zvýšila o více než 10 000 tis. Kč do roku 2013 je možný sledovat meziroční pokles opět o více, než 10 000.

Příjmy z DPH do rozpočtu obce Středokluky se pohybovaly v rozmezí 3 000 - 5 389 tis. Kč. Nejnižší příjmový rok byl rok 2011 a nejvyšší 2015. U těchto příjmů lze sledovat spíše kolísavou tendenci.

Celkový příjem z DPH pro město Úvaly činil 156 718 tis. Kč. a pro obec Středokluky 20 793 tis. Kč. Rozdíl mezi příjmy byl téměř 136 000 tis. Kč. Za celé analyzované období rozdíl činil 7 tis. Kč. na jednoho obyvatele.

4.3.4 Nedaňové příjmy

Daňové příjmy jsou dalším důležitým příjmem do obecních rozpočtů, i když u analyzovaných obcí nejsou ty nejvyšší. Data v tabulce níže jsou uvedeny v Kč na jednoho obyvatele a částky jsou zaokrouhlené na dvě desetinná místa matematicky. Dále je rozbor nedaňových příjmů řešen celkově bez přepočtu na jednoho obyvatele.

Tabulka 11 Nedaňové příjmy města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	1 560	1 440	2 500	2 320	2 601
Středokluky	2 990	3 480	3 270	2 310	2 240

Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly a obce Středokluky

Mezi daňové příjmy patří přijaté sankční platby a vratky transferů, přijaté splátky půjčených prostředků, příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy a příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem.

Město Úvaly přijalo do svého rozpočtu v prvním analyzovaném roce 9 248 tis. Kč, z celkových příjmů jsou to 4%, i když tento příjem není nejnižší z celého sledovaného období, tak má nejnižší procentuelní podíl na celkových příjmech. V roce 2012 se nedaňové příjmy města Úvaly nijak razantně nezměnily, zvýšily se o 563 tis. Kč a to na 8 685 tis. Kč. procentuelní část na celkových nákladech se zvýšila oproti roku 2011 o 1% na 5% a to i za faktu, že celkové příjmy klesly na 175 000 tis. Kč. Rok 2013 přinesl razantní růst v nedaňových příjmech a to o 6 386 tis. Kč. nedaňové příjmy tedy vystoupaly na 15 071 tis. Kč. Podíl na celkových příjmech se meziročně zdvojnásobuje na 10%. V dalších letech se razantní vzestupy nebo sestupy již nekonaly. Rok 2014 přinesl nepatrný pokles nedaňových příjmů a to na 14 558 ti. Kč, nepatrně se snížily i celkové příjmy a z toho důvodu se procentuální podíl na celkových příjmech nezměnil a zůstal na 10%. V posledním analyzovaném roce se výnosy opět zvýšily o 2 068 tis. Kč, celková suma nedaňových nákladů se rovnala částce 16 626 tis. Kč. Procentuální podíl na celkových příjmech se meziročně zvýšil o 1%, tedy na 11%. Nedaňové příjmy za roky 2011 - 2015 mají kolísavou tendenci, ale procentuální podíly nedaňových výnosů na celkových výnosech mají tendenci vzrůstající.

V roce 2011 celkové nedaňové příjmy obce Středokluky činily 2 971 tis. Kč, což z celkových nákladů, které činily 13 433 tis. Kč, dává procentuální podíl 22%. V následujícím roce se nedaňové příjmy zvýšily meziročně o 569 tis. Kč na 3 567 tis. Kč. Zvýšily se i celkové příjmy, ale procentuelní podíl se snížil meziročně o 2% a to na 20%. V roce 2013 lze sledovat pokles nedaňových příjmů, ale zároveň růst celkových příjmů, nedaňové příjmy se rovnaly částce 3 397 tis. Kč a celkové 18 699 tis. Kč, z toho vyplývá, že se procentuelní podíl snížil na 18%. Rok 2014 přinesl opětovné snížení nedaňových příjmů na 2 428 tis. Kč, ale i snížení celkových příjmů na 14 764 tis. Kč. Procentuální

poměr se opět meziročně snížil o 2% a to na 16%. Už jen nepatrné snížení nedaňových výnosů přinesl rok 2015, tyto výnosy se snížily na 2 409 tis. Kč, ale celkové příjmy se razantně zvedly a to na 18 672 tis. Kč, z tohoto důvodu proběhla meziroční změna o 3%, tedy na celkových 13%.

Za analyzované období mají nedaňové příjmy klesající tendenci, s výjimkou v roce 2012. Niže podrobněji rozpracované daně jsou vybrány z důvodu přítomnosti příjmu z těchto daní ve Středoklukách i v Úvalech

4.3.5 Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy

Do této části nedaňových příjmu lze například zařadit nedaňové příjmy, přijaté pojistné náhrady nebo poplatky za využívání výhradních práv k přírodním zdrojům, atd.

Tabulka číslo 12 je přepočítána na jednoho obyvatele a v Kč. Dále jsou v textu příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy řešeny bez přepočtu na jednoho obyvatele.

Tabulka 12 Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	60	80	110	10	430
Středokluky	1 540	2 210	1 990	1 140	1 200

Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly a obce Středokluky

Příjem této daně do úvalského rozpočtu se pohyboval mezi 74 - 2718 tis. Kč. Nejvyšší částka této daně byla přijata v roce 2015 a nejnižší v roce 2014. Od roku 2011 do roku 2013 je možné sledovat vzrůstající tendenci průměrně o 170 tis. Kč. Rok 2014 je zlomový. V tomto roce se příjmy snížily z 693 tis. Kč na 74 tis. Kč a to z důvodu razantního snížení přijatých pojistných náhrad. V roce 2015 se příjmy opět zvyšují a to o 2 644 tis. Kč. Způsobeno je to především růstem přijatých pojistných náhrad.

V rozpočtu Středokluk se již takové výkyvy v příjmech z této daně nevyskytovaly. Pohybovaly se v rozmezí od 1 198 do 2 271 tis. Kč. Pro obec Středokluky byl nejvíce příjmovým rok 2012, kdy příjem z této daně byl 2 271 tis. Kč. Nejméně příjmový byl rok 2014, kdy se příjem z daně rovnal 1 198 tis. Kč. v roce 2011 i v roce 2012 měly tyto příjmy vzrůstající tendenci. Zvrat nastal v roce 2013, kdy byl zaznamenán nepatrný pokles,

v roce 2014 tyto příjmy razantně klesly a to z důvodu poklesu přijatých neinvestičních darů. Do roku 2015 je už možný sledovat pouze nepatrný nárůst.

Celkový příjem pro město Úvaly činil za celé sledované období 4 346 tis. Kč a pro obec Středokluky 8 358 tis. Kč. Celkový rozdíl činí 4 012, což je téměř 50ti % rozdíl. Z tabulky výše je zřejmé, že rozdíl na jednoho obyvatele za celé sledované období byl 7,39 tis. Kč.

4.3.6 Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem

Do těchto příjmů řadíme například příjmy z pronájmu majetku, příjmy z vlastní činnosti (poskytování služeb a výrobků) a výnosy z finančního majetku.

V tabulce č. 13 je možno pozorovat tyto nedaňové příjmy přepočtené vždy na jednoho obyvatele a zobrazuje částky v Kč. V textu níže jsou zobrazeny příjmy, které již nejsou přepočtené.

Tabulka 13 Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	1 440	1 330	2 320	2 130	2 120
Středokluky	1 440	1 230	1 270	1 160	1 040

Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly a obce Středokluky

Příjem z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem byly pro město Úvaly několikrát ziskovější, než příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy. Nejpříjmovějším rokem se stal rok 2013, kdy příjem činil 14 010 tis. Kč, nejméně příjmovým byl předchozí rok 2012, jehož příjem se rovnal 8 027 tis. Kč. V prvním analyzovaném roce je možno sledovat výši příjmu 8 531 tis. Kč, což je druhým nejnižším příjmem v celém sledovaném období. V roce 2012 je zřejmý už jen nepatrný pokles. V roce 2013 nastal zvrát v příjmech, které se razantně zvýšily a to hlavně díky zvýšení příjmů z pronájmu majetku. V dalších dvou letech je možné pozorovat nepatrnou klesající tendenci.

V obci Středokluky byl celkový příjem z vlastní činnosti a odvodů přebytků organizací s přímým vztahem o poznání nižší a nebyly zaznamenány tak razantní výkyvy jako u příjmů města Úvaly - v přepočtu na jednoho obyvatele je téměř vyrovnaný. Nejpříjmovějším rokem se stal rok první ze všech analyzovaných, tedy rok 2011, kdy

příjmy činily 1 429 tis. Kč. V roce 2012 příjmy nepatrně klesly o 164 tis. Kč. V dalším analyzovaném roce příjmy opět stoupy a to na 1 323 tis. Kč. Kolísající tendence příjmů byla udržena i v roce 2014, kdy je možný sledovat nepatrný pokles o 102 tis. Kč, do dalšího roku je tendence příjmů mírně klesající. V roce 2015 bylo přijato do rozpočtu obce Středokluky 1 118 tis. Kč.

Celkový příjem města Úvaly byl za celé sledované období 63 839 tis. Kč a obce Středokluky 6 359 tis. Kč. Celkový rozdíl činí 57 480 tis. Kč, ale z tabulky výše je zřejmé, že rozdíl na jednoho obyvatele dosahuje částky 3,19 tis. Kč za celé sledované období.

4.3.7 Přijaté transfery

Do přijatých transferů je možno zařadit investiční a neinvestiční přijaté transfery. Transfery jsou myšleny dotace do rozpočtů.

Neinvestiční transfer (dotace): na provoz, mzdy, může to také být příjem od ostatních obcí na úhradu výdajů spojených s příjmem dětí z ostatních obcí do školky.

Investiční transfer (dotace): na pořízení DM.

Data v tabulce níže jsou uvedeny v Kč na jednoho obyvatele. Dále je rozbor kapitálových transferů řešen celkově bez přepočtu na jednoho obyvatele.

Tabulka 14 Přijaté transfery města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	24 100	150 900	103 000	1 000	6 640
Středokluky	1 640	5 020	27 600	430	14 400

Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly a obce Středokluky

Pro město Úvaly byly přijaté transfery nejvyšší příjmovou položkou za celých 5 let. V prvním roce, tzn. v roce 2011, město Úvaly přijalo do svého rozpočtu 143 085 tis. Kč., což je nejvyšší příjem z 5ti analyzovaných let a zároveň nejvyšším procentuelním příjmem z celkových příjmů daného roku, poměr je roven 68%. V roce 2012 je možný sledovat vysoký meziroční pokles těchto příjmů, a to o 51 992 tis. Kč. Tato výrazná změna byla způsobena hlavně poklesem investičních transferů a příjmy poklesly na 91 093 tis. Kč. Meziročně se přijaté transfery snížily o 16% a činily tak 52% z celkových příjmů pro rok 2012. Do roku 2013 klesající tendence pokračuje, ale pokles byl mírnější. Meziroční procentuelní pokles činil 11% a meziroční pokles v přepočtu na finanční prostředky se rovnal 28 887 tis. Kč. Celkově tedy příjmy činily 62 206 tis. Kč, což se rovná 41% z

celkových příjmů pro rok 2013. Rok 2014 byl nejméně výnosovým rokem a do Úvalského rozpočtu bylo přijato 36 448 tis. Kč, což značí meziroční pokles o 25 718 tis. Kč. Procentuelní poměr ku celkovým příjmům činil 26%. V posledním analyzovaném roce se příjmy z přijatých transferů zvyšují a klesající tendence se obrací ve vzrůstající. Meziroční růst o 5 903 tis. Kč se však na meziročním procentuálním poměru promítlo jen minimálně a to o 1%. Celkové příjmy se činily 42 391 tis. Kč, což se rovnalo procentuelnímu podílu 27% z celkových příjmů pro rok 2015.

Přijaté transfery zaujímají až třetí nejvýdělečnější místo v rozpočtu obce Středokluky. Nejpříjmovějším rokem vůbec byl rok 2012 a tím nejméně příjmovým byl rok 2014. V roce 2011 příjmy činily 1 626 tis. Kč, což značí 12% z celkových příjmů. V roce 2012 je možné sledovat vzrůst přijatých transferů o 3 530 tis. Kč. Meziroční vzrůst v procentech tak činil 17%, což je nejvyšší změna za celé analyzované období. V přepočtu na finanční prostředky čil příjem 5 155 tis. Kč. V roce 2013 nastal pokles tohoto příjmu, a to na 2 875 tis. Kč, meziroční rozdíl se rovnal 2 280 tis. Kč. V roce 2014 lze sledovat pokračující klesající tendenci těchto příjmů, meziroční pokles činil 2 426 tis. Kč, tzn. 12%. Příjem dosahoval částky 449 tis. Kč, což se rovná 3% z celkových příjmů pro rok 2014. V poslední analyzovaném roce je možné sledovat nárůst přijatých transferů a to na 1 545 tis. Kč, tento výsledek zobrazuje meziroční nárůst o 1 096 tis. Kč. Tento příjem zaujímá 8% z celkových příjmů pro poslední analyzovaný rok.

4.3.8 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy jsou nejméně ziskové příjmy pro obec Středokluky i pro město Úvaly. Do kapitálových příjmů lze zařadit například příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného).

Data v tabulce níže jsou uvedeny v Kč na jednoho obyvatele. Dále je rozbor kapitálových příjmů řešen celkově bez přepočtu na jednoho obyvatele.

Tabulka 15 Kapitálové příjmy města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	54	2	741	1 817	3 050
Středokluky	184	21	100	4	0

Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly a obce Středokluky

Rokem s nejnižším příjmem z kapitálových příjmů byl rok 2012 a nejvyšším rokem byl rok 2015. Do rozpočtu města Úvaly bylo v roce 2011 přijato 323 tis. Kč, z celkových

příjmů to vyjadřuje 0,15%. Do roku 2012 je možné sledovat pokles těchto příjmů a to na nejnižší příjem ze všech analyzovaných let, Tento příjem se rovnal částce 14 tis. Kč. V roce 2013 získaly tyto výnosy mírnou vzrůstající tendenci, vzrostly o 72 tis. Kč. Rok 2014 přinesl velký skok a příjmy byly 130x vyšší, než v předchozím roce a to hlavně díky příjmům z prodeje pozemků. Výše celkových kapitálových příjmů pro rok 2014 dosáhla částky 11 426 tis. Kč, tato částka se rovnala 8% z celkových příjmů. V posledním analyzovaném roce se příjmy opět zvedly a to o 8 305 tis. Kč. Toto zvýšení příjmů je opět způsobeno prodejem pozemků. Konečná částka činila 19 461 tis. Kč, z celkových příjmů je procentuelní podíl 12%,

V obci Středokluky zaznamenali nejvyšší kapitálový příjem v roce 2011 a částka tohoto příjmu se rovnala 183 tis. Kč. procentuelní podíl je však minimální a to 1%. V roce 2012 lze pozorovat snížení těchto příjmů o 161 tis Kč, tato změna byla způsobena poklesem prodeje pozemků. Částka tak dosahovala 22 tis. Kč. Klesající tendence předchozích let se v roce 2013 změnila na vzrůstající a kapitálové příjmy dosahovaly 104 tis. Kč. Procentuelní podíl těchto příjmu byl 1%. V roce 2014 a 2015 jsou kapitálové příjmy ve své podstatě zanedbatelné, v roce 2014 bylo do rozpočtu Středokluk přijato 4 tis. Kč a v roce 2015 nebyla přijatá žádná částka.

4.4 Analýza celkových výdajů

V níže uvedené tabulce jsou zobrazeny celkové výdaje města Úvaly a obce Středokluky. Výdaje jsou uvedené po konsolidaci. Tedy po očištění rozpočtu o vnitřní přesuny finančních prostředků, které nemají povahu efektivních příjmů nebo výdajů peněz do nebo z rozpočtové jednotky (příjmy - např. přijaté splátky; výdaje - např. převod finančních prostředků mezi vlastními bankovními účty).

Tabulka 16 Výdaje města Úvaly a obce Středokluky přepočítané na jednoho obyvatele v letech 2011 - 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	47 000	33 000	28 000	21 000	24 000
Středokluky	14 000	18 000	13 000	18 000	13 000

Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly a obce Středokluky

Výše uvedená tabulka zobrazuje Celkové výdaje města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015, veškeré výdaje jsou přepočítané na jednoho obyvatele.

Výdaje města Úvaly jsou téměř 12x vyšší než výdaje obce Středokluky. Jak je zřejmé z tabulky výše, město Úvaly mělo v průměru na jednoho obyvatele téměř 2x vyšší výdaje. Nejvyšší rozdíl ve výdajích obou správních celků byl zaznamenán v roce 2011 a tento rozdíl činil 19 000 Kč na jednoho obyvatele. Nejnižší rozdíl byl zaznamenán v roce 2014, byl příjem na jednoho obyvatele 4 000 Kč. Tento rozdíl byl způsoben výrazným poklesem výdajů města Úvaly.

Město Úvaly zaznamenaly v pětiletém období spíše klesající tendenci výdajů, výjimku tvořil rok 2014, kdy je možno sledovat mírný vzrůst. Nejvyšší úsporu přinesl rok 2012, kdy náklady klesly o 14 000 na jednoho obyvatele. Nejnižší rozdíl je zaznamenán v roce 2015, ale tentokrát to již není příznivý ukazatel pro město Úvaly, protože lze pozorovat vzrůst výdajů.

Ve výdajích obce Středokluky byla zaznamenána střídavá tendence. Každým rokem byl pokles i vzrůst téměř stejný. Nejvyšší náklady byly zaznamenány v roce 2012 a 2014 a nejnižší náklady vždy o rok později, tzn v letech 2013 a 2015.

4.4.1 Běžné výdaje

Mezi běžné výdaje měst a obcí lze zařadit například platy, neinvestiční transfery obyvatelstvu nebo neinvestiční nákupy (materiálu, služeb,...)

V níže uvedené tabulce jsou zobrazeny běžné výdaje města Úvaly a obce Středokluky přepočítané na jednoho obyvatele a částky jsou uvedeny v korunách.

Tabulka 17 Běžné výdaje města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	10 610	10 910	10 970	10 780	13 280
Středokluky	11 070	9 980	11 320	11 030	8 390

Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly a obce Středokluky

Město Úvaly vykazovalo vzrůstající tendenci běžných výdajů za celé sledované období, ale netvořily v průměru většinou část výdajů celkem za celé sledované období. Nejnižší výdaje byly v roce 2011 a nejvyšší v roce 2015. Výdaje za celých pět let vzrostly o 21 762 tis. Kč. V roce 2011 výdaje činily 62 970 tis. Kč, tato částka vykazovala 23% poměr na výdajích celkem za rok 2011. V roce 2012 je možno pozorovat mírný meziroční vzrůst o 2 888 tis. Kč, běžné výdaje se tak rovnaly 65 858 tis. Kč. Zvyšoval se i procentuelní poměr a to na 33%, tedy bylo možné zaznamenat 10% nárůst. Rok 2013 opět

přinesl nepatrný vzrůst a to meziročně o 339 tis. Kč. Procentuelní poměr této částky na výdajích celkem byl 39%. Zde je možno pozorovat meziroční vzrůst o 6%, ten je způsobený poklesem celkových výdajů a růstem běžných výdajů pro rok 2013. Běžné výdaje v roce 2014 opět meziročně vzrostly o 1 614 tis. Kč. Je zřejmé, že i v tomto roce nebyl meziroční růst nějak prudká, částka běžných výdajů se rovnala 67 811 tis. Kč. Rok 2015 přinesl razantní zvýšení výdajů a to meziročně o 16 921 tis. Kč. Toto zvýšení je způsobeno hlavně vzrůstem neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů - výdaje na opravy a udržování. Částka běžných výdajů pro rok 2015 se rovnala 84 732 tis. Kč a tvořila tak 55% veškerých výdajů pro poslední analyzovaný rok.

V obci Středokluky je situace opačná, většinou část ve výdajích tvořily právě běžné výdaje. Za celé sledované období je možné podotknout, že tendence výdajů je střídavá a nejsou přítomny žádné razantní výkyvy. V roce 2011 běžné výdaje činily 10 979 tis. Kč, tato částka vykazuje 82% z celkových výdajů roku 2011. V roce 2012 je možné sledovat pokles běžných výdajů o 735 tis. Kč. Tento meziroční finanční pokles není nějak závažný, ale procentuelní pokles činil 27%, tuto změnu způsobil hlavně růst kapitálových výdajů. Částka běžných výdajů se rovnala částce 10 244 tis. Kč a procentuelní poměr činil 55%. Rok 2013 přinesl opětovný růst a to na 11 772 tis. Kč. Rozdíl mezi roky 2012 a 2013 byl 528 tis. Kč, zde je možno sledovat, že finanční rozdíl nedosahuje rapidní vzrůst, avšak procentuální poměr běžných výdajů se rovnal 86%, což prokazuje 30% meziroční vzrůst. Rok 2014 přinesl do rozpočtu Středokluk mírné snížení výdajů, meziročně se toto snížení rovnalo částce 179 tis. Kč. Z rozpočtu bylo vynaloženo 11 593 tis. Kč na běžné výdaje a jejich procentuelní poměr činil 63%. V roce 2015 je možné pozorovat opět pokles běžných výdajů na 9 016 tis. Kč. Běžné výdaje v tomto roce klesly o 2 575 tis. Kč, což je nejvyšší finanční meziroční rozdíl za celé sledované období. Běžné výdaje v roce 2015 tvořily 64% podíl na celkových výdajích.

Za celé sledované období průměrné běžné výdaje činily 69 514 tis. Kč ve městě Úvaly a ve Středoklukách se rovnaly 10 721 tis. Kč.

4.4.2 Kapitálové výdaje

Do kapitálových výdajů lze zařadit investiční a neinvestiční transfery. Do investičních transferů patří například investice do pozemků a do neinvestičních transferů patří například dotace poskytnuté MŠ.

V níže uvedené tabulce jsou zobrazeny kapitálové výdaje města Úvaly a obce Středokluky přepočítané na jednoho obyvatele. Dále jsou částky řešené celkem bez přepočtu na jednoho obyvatele.

Tabulka 18 Kapitálové výdaje města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	35 990	2 1710	17 040	10 190	10 860
Středokluky	2 490	8 100	1 810	6 470	4 750

Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly a obce Středokluky

Pro město Úvaly tvořily nadpoloviční většinu výdajů právě kapitálové výdaje. V téměř celém sledovaném období je možno pozorovat klesající tendenci, jen s výjimkou v roce 2015, kdy je zaznamenán nepatrný růst. V roce 2011 kapitálové výdaje činily 213 650 tis. Kč. a tvořily tak 77% celkových výdajů pro tento rok. V roce 2012 kapitálové výdaje razantně klesly na částku 131 055 tis. Kč a to z důvodu snížení výdajů na pořízení dlouhodobého hmotného majetku, z celkových nákladů tak tvořily 67%. V roce 2013 je možno pozorovat další výrazný pokles a to o 28 166 tis. Kč z důvodu neustálého snižování výdajů na pořízení dlouhodobého hmotného majetku. Tato částka dosahovala 102 889 tis. Kč, procentuelně tvořila 61% z celkových výdajů pro rok 2013. V roce 2014 lze sledovat opět razantní pokles kapitálových výdajů a to o 38 828 tis. Kč, částka se tedy rovnala 64 061 tis. Kč. Meziroční procentuelní pokles byl 12%. V posledním analyzovaném roce lze sledovat nepatrný vzrůst kapitálových výdajů, a to pouze o 5 218 tis. Kč., částka tedy činila 69 279 tis. Kč. Procentuelní část kapitálových výdajů na celkových výdajích tvořila 45%.

Obec Středokluky zaznamenala ve svých kapitálových výdajích kolísavou tendenci. Nejnižší výdaje byly zaznamenány v roce 2013 a nejvyšší v roce 2012. V roce 2011 se kapitálové výdaje rovnaly částce 2 470 tis. Kč, tato částka zaujímala 18% celkových výdajů v tomto roce. V roce 2012 byl zaznamenán vysoký nárůst kapitálových výdajů a to z důvodu pořízení dlouhodobého hmotného majetku - budov, hal a staveb. Výdaje meziročně vzrostly o 5 841 tis. Kč a to na částku 8 311 tis. Kč. Procentuelní nárůst činil 27%, z čehož vyplývá, že kapitálové výdaje tvořily z celkových výdajů 45%. Rok 2013 přinesl rapidní meziroční pokles kapitálových výdajů, tento pokles dovršil částku 6 427 tis. Kč a výdaje klesly na 1 884 tis. Kč. Kapitálové výdaje se snížily zejména díky poklesu investic do dlouhodobého hmotného majetku. V roce 2014 je možné sledovat opětovný

nárůst kapitálových výdajů, jejichž hodnota činila 6 800, tento nárůst opět způsobily investice do dlouhodobého hmotného majetku, který obec Středokluky zakoupila, zejména budovy, haly a jiné stavby. Procentuelní podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích se rovnal 37%. V roce 2015 lze pozorovat už jen nepatrný pokles o 1 695 tis. Kč na 5 105 tis. Kč. Procentuelní meziroční pokles byl pouze o 1% a kapitálové výdaje v posledním analyzovaném roce zaujímaly 36% z celkových výdajů.

4.5 Analýza finančního hospodaření

Finanční hospodaření by mělo směřovat k co nejefektivnějšímu využití finančních zdrojů, tzn. příjem finančních prostředků by měl pokrýt veškeré výdaje

4.5.1 Brutto úspora

Brutto úspora zobrazuje jaký je objem finančních prostředků, které jsou k dispozici na splácení dluhů. Je ji možné vypočítat z celkových příjmů od kterých jsou odečteny návratné zdroje (bankovní úvěry), neinvestiční výdaje (běžné výdaje) celkem a splátky dluhu. Vzorec je následující:

Brutto úspora = celkové příjmy - (návratné zdroje + neinvestiční výdaje - splátky dluhu)

Tabulka 19 Brutto úspora města města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	178371	37673	66846	-18044	-5254
Středokluky	2443	7447	6926	3170	9655

Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly a obce Středokluky

Z tabulky č. 19 je zřejmá brutto úspora města Úvaly. Data v tabulce jsou uváděna v tis. Kč. Z tabulky je patrná střídavá tendence tohoto objemu finančních prostředků. První tři roky mělo město Úvaly dostatek peněz na splácení svých dluhů, ale v roce 2014 se tato úspora ocitla v "červených číslech" z důvodu snížení splátek dluhu. V roce 2011 byl objem finančních prostředků nejvyšší vůbec, ale o rok později je zaznamenán pokles o 79%, což je nejvyšší propad za celých pět let. V dalším roce je možný sledovat vzrůst o 77% na 66 846 tis. Kč. Rok 2014 a rok 2015 jsou roky, kdy město Úvaly nemělo dostatečné finanční prostředky na úhradu svých dluhů. Horším rokem se stal rok 2014, ve kterém je možné

sledovat největší propad pod 0, rok 2015 přinesl nepatrné zvýšení, ale i tento rok zůstal v "červených číslech".

V případě obce Středokluky je taktéž zřejmá střídavá tendence jako ve Městě Úvaly, ale v žádných letech se neocitla v "červených číslech". Nejvyšší objem finančních prostředků na splacení dluhů byl v roce 2015, kdy se tato částka rovnala 9 655 tis. Kč, zároveň je možné říci, že rok 2015 byl rok s nejvyšším meziročním rozdílem a tento rozdíl činil 6 485 tis. Kč. Naopak nejnižší objem oněch finančních prostředků byl v roce 2011 a rovnal se částce 2 443 tis. Kč. Rozdíl roky 2011 a 2015 byl 7 212 tis. Kč.

4.5.2 Samofinancování neinvestičních výdajů

Pojem samofinancování říká, zda-li je obec schopna hradit kapitálové výdaje daného období kapitálovými příjmy a saldem běžného rozpočtu. Ukazatel by měl vyjít ideálně ≥ 1 , v případě, že ukazatel vyjde menší, než 1, musí si obec finanční prostředky vypůjčit. V této diplomové práci je zvolen postup, kdy se koeficient vynásobí stem a výsledek tak bude vyjádřený v procentech. Samofinancování neinvestičních výdajů je možné vypočítat podle následujícího vzorce:

samofinancování = vlastní příjmy/neinvestiční výdaje*100, kdy

Vlastní příjmy = daňové příjmy+nedaňové příjmy+kapitálové příjmy

Neinvestiční výdaje = běžné výdaje

Tabulka 20 Samofinancování města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	109	128	138	152	137
Středokluky	108	122	134	123	190

Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly a obce Středokluky

Tabulka číslo 20 zobrazuje, že město Úvaly ani obec Středokluky si za celých 5 let nemusely vypůjčit finanční prostředky na úhradu svých výdajů.

Samofinancování města Úvaly se rok od roku zlepšovalo, vzrůstající tendence je zřejmá až do roku 2014. V roce 2015 je možný sledovat pokles. Nejnižší míru samofinancování je možné pozorovat v roce 2011 a nejvyšší v roce 2014. Nejvyšší míru růstu je možné pozorovat v roce 2012, kdy vzrůst činil 20%. V roce 2015 přišel zlom a

schopnost samofinancování investičních výdajů začala klesat, příčinou poklesu bylo zvýšení běžných výdajů.

Obec Středokluky zaznamenala v posledních pěti letech spíše vzrůstající tendenci, výjimkou byl rok 2014, kdy míra samofinancování poklesla. Rok kdy byla míra samofinancování nejnižší byl rok 2011 a naopak nejvyšší byla v roce 2015. V roce 2014 byl zaznamenán pokles míry samofinancování a to z důvodu poklesu nedaňových příjmů. Naopak v roce 2015, kdy došlo k výraznému zlepšení samofinancování proběhly tyto změny: Daňové příjmy se zvýšily a poklesly běžné výdaje.

4.5.3 Ukazatele analýzy příjmů

Meziroční růst příjmů

Tento ukazatel vyjadřuje, jaký byl meziroční růst celkových příjmů celkem. vypočítá se dle vzorce:

Meziroční růst = celkové příjmy bez návratných zdrojů/celkové příjmy bez návratných zdrojů v předchozím roce *100

Tabulka 21 Meziroční růst příjmů města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Úvaly	61	55	73	178
Středokluky	132	106	79	126

Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly a obce Středokluky

Data v tabulce, která je uvedena níže, jsou vyjádřena v procentech.

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že meziroční růst příjmu byl v průměru nižší pro město Úvaly a to až o 20%.

Nejnižší meziroční růst město Úvaly zaznamenalo v letech 2012/2013 a naopak nejvyšší meziroční růst byl zaznamenán v letech 2014/2015. Ve výše uvedeném růstu je zřejmá spíše vzrůstající tendence, co je pro město Úvaly pozitivní, jen v letech 2012/2013 přichází snížení.

obec Středokluky vykazovala téměř ve všech analyzovaných letech meziroční růst o více než 100%. Jen v letech 2013/2014 tento růst klesl pod hranici 100 a zároveň lze říci, že to byl nejnižší růst. Nejvyšší růst se odehrál v letech 2011/2012 a až do let 2013/2014

byla zaznamenána klesající tendence, změna k vzrůstající tendenci byla zaznamenána v letech 2014/2015, kdy meziroční růst opět překročil hranici 100%.

Finanční nezávislost

Finanční nezávislost znamená stav, kdy je obecně subjekt, v případě této diplomové práce obec a město, schopen uhradit závazky ze svých příjmů. To znamená, kdy má subjekt "rentu" tak vysokou, která pokryje nutné výdaje, aniž by musel vyvíjet další aktivitu, data níže v tabulce jsou uvedena v procentech. Finanční nezávislost lze vypočítat následujícím vzorcem:

$\text{Vlastní příjmy} / \text{celkové příjmy} * 100$, kdy

$\text{Vlastní příjmy} = \text{daňové příjmy} + \text{nedaňové příjmy} + \text{kapitálové příjmy}$

Tabulka 22 Finanční nezávislost města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	32	48	60	74	73
Středokluky	82	71	85	97	92

Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly a obce Středokluky

Finanční nezávislost se ve městě Úvaly pohybovala od 32,36% do 73,90%. Ve všech letech je možné zaznamenat vzrůstající tendenci, jen nepatrnou výjimkou je rok 2015, kdy byl zaznamenán pokles. Nejnižší procento finanční nezávislosti lze sledovat v prvním sledovaném roce, tzn. v roce 2011. V roce 2012 finanční nezávislost stoupla a to díky růstu daňových příjmů. Lze také říci, že rozdíl mezi tímto rokem a rokem předchozí byl nejvyšší za celé sledované období. Rok 2013 přinesl naopak nejnižší růst. Rok 2015 se liší pouhým necelým půl procentem.

Obec Středokluky byla na rozdíl od města Úvaly mnohem více finančně nezávislá. Tento ukazatel se pohyboval v intervalu od 70,87% do 96,97%. Nejnižší hodnotu lze pozorovat v roce 2012 a nejvyšší hodnotu v roce 2014, kdy se obec stala téměř finančně nezávislou, hodnota tohoto roku dosahovala 96,97%.

4.5.4 Ukazatele analýzy výdajů

Meziroční změna neinvestičních a investičních prostředků

Neinvestiční prostředky

Do neinvestičních výdajů lze zahrnout výdaje na provoz, tzn. platy učitelů, poplatky za odvedenou práci, atd. Data v tabulce níže jsou uvedena v procentech. Meziroční růst lze neinvestičních prostředků lze vypočítat podle vzorce:

(Celkem neinvestiční výdaje pro tento rok/ celkem neinvestiční výdaje předchozího roku) * 100, kde

Neinvestiční výdaje = běžné výdaje

Tabulka 23 Meziroční růst neinvestičních prostředků města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011 - 2015

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Úvaly	105	101	102	125
Středokluky	93	115	98	78

Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly a obce Středokluky

Pro město Úvaly byl zaznamenán meziroční rozdíl neinvestičních prostředků v intervalu 101% - 125%. Nejvyšší meziroční růst byl v letech 2014/2015 a nejnižší v letech 2012/2013. Z tabulky výše je jasná kolísavá tendence. Až na roky 2014/2015, kdy je zaznamenán velký růst a to díky razantní změně běžných výdajů v roce 2015. Růst byl zaznamenán hlavně v neinvestičních nákupech a souvisejících výdajích (např. nákup materiálu, nákup služeb, atd.). Výdaje vzrostly téměř o 17 000 tis. Kč.

V rozpočtu obce Středokluky má meziroční rozdíl neinvestičních prostředků nejdříve vzrůstající tendenci, ale tato tendence se v letech 2012/2013 lámala na klesající. Nejvyšší meziroční růst byl zaznamenán v letech 2012/2013 a nejnižší byl zaznamenán v roce 2014/2015. Mezi roky 2012/2013 výdaje vzrostly o 1 528 tis. Kč, což byl nejvyšší rozdíl ze všech sledovaných let. Tento růst proběhl hlavně z důvodu změny neinvestičních nákupu a souvisejících výdajů.

Investiční prostředky

Investice je definovaná jako zdroj, který je vložen do kapitálu - nepřináší okamžitý prospěch, ale prospěch je pozorovatelný v budoucnu. Mezi typické investice lze zařadit investice do akcií, dluhopisů, nemovitostí. Data ve výše uvedené tabulce jsou uvedena v procentech.

Meziroční růst investičních prostředků lze vypočítat následujícím vzorcem:

(celkové investiční výdaje pro tento rok/celkové investiční výdaje předchozího roku)*100

Investiční výdaje = kapitálové výdaje

Tabulka 24 Meziroční změna investičních prostředků města Úvaly a obce Středokluky v letech 2011-2015

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Úvaly	61	79	62	108
Středokluky	336	23	361	75

Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly a obce Středokluky

Ve městě Úvaly byl zaznamenán meziroční pokles investičních výdajů ve většině analyzovaných obdobích, výjimkou se staly roky 2014/2015, kdy se výdaje zvedly o 8% a to z 64 061 tis. Kč na 69 279 tis. Kč. Vzrůst byl způsoben díky vzrůstajícím výdajům do pozemků. Nejnižší rozdíl je zaznamenán v letech 2012/2013, kdy výdaje meziročně klesly o 28 166 tis. Kč. Tento pokles byl způsoben hlavně snížením výdajů na budovy a stavby.

V obci Středokluky lze pozorovat významný meziroční růst mezi roky 2011/2012 a v letech 2013/2014. V obou případech se tento růst více než ztrojnásobil. V letech 2011/2013 byl tento meziroční růst způsobený hlavně díky pořízení dlouhodobého hmotného majetku a to zejména budov a hal. Po finanční stránce tento rozdíl činil 5 841 tis. Kč. V letech 2013/2014 byl rozdíl způsobený také zvýšením výdajů na budovy a haly, rozdíl činil 4 916 tis. Kč. Naopak nejnižší rozdíl v investičních výdajích byl mezi roky 2014/2015 a činil 1 695 tis Kč.

Srovnání neinvestičních, investičních výdajů na celkových výdajích

Srovnání neinvestičních a investiční výdajů na celkových výdajích lze vypočítat následujícím vzorcem. Pro vyjádření v procentech je vzorec vynásoben stem.

$$(\text{celkové investiční výdaje} / \text{výdaje celkem}) * 100$$

$$(\text{celkové neinvestiční výdaje} / \text{výdaje celkem}) * 100$$

Tabulka 25 Srovnání neinvestičních, investičních výdajů na celkových výdajích

		2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	Investiční	77	67	61	49	45
	Neinvestiční	23	33	39	51	55
Středokluky	Investiční	18	45	14	37	36
	Neinvestiční	82	55	86	63	64

Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly a obce Středokluky

Data ve výše uvedené tabulce jsou vyjádřena v procentech a zobrazují jaký podíl měly investiční a neinvestiční výdaje na celkových výdajích města Úvaly a obce Středokluky.

V Úvalech v prvních třech letech převládaly výdaje investičních výdajů a je zřejmé, že postupem času tyto výdaje klesaly, v roce 2014 lze pozorovat téměř rovný podíl investičních a neinvestičních výdajů. V roce 2011 město investovalo do pořízení budov, hal a staveb a to 211 796 tis. Kč, což je 99,8% z celkových investičních výdajů. Zbylé 0,2% bylo investováno do pozemků a do dopravních prostředků. Naopak na neinvestiční výdaje bylo vydáno pouze 23% z celkových výdajů, velmi významnou položkou těchto výdajů byl výdaj na neinvestiční nákupy a související výdaje (nákupy služeb, do kterých lze zařadit například nákup stravenek), který činil 29 907 tis. Kč, což je téměř polovina celkových neinvestičních výdajů v roce 2011. V roce 2012 meziročně klesly investiční výdaje o 10% a činily 131 055 tis. Kč., většinový podíl investičních výdajů byl investován do pořízení budov, hal a staveb a tento podíl dosahoval 126 837 tis. Kč, tj. 97% z celkových investičních výdajů. Neinvestiční výdaje tvoří menšinový podíl na celkových příjmech, nejvýznamnější položkou jsou výdaje na platy a podobné související výdaje (platy zaměstnancům, ostatní platy za odvedenou práci a povinné pojistné placené zaměstnavatelem). V roce 2013 město Úvaly opět investovalo hlavně do pořízení budov, hal a staveb - tyto výdaje činily 97% z celkových investičních výdajů. Co se týká neinvestičních výdajů byly jednotlivé výdaje rozloženy do více položek. Nejvyšší z nich

však zaujímal nákup služeb (nájemné, ostatní služby - např. nákup stravenek, vstupní lékařské prohlídky,...) a to 28% z celkových neinvestičních výdajů. V roce 2014 je podíl investičních a neinvestičních výdajů téměř vyrovnaný, lišil se jen o necelé 4 000 tis. Kč. Stejně jako v předchozích letech tvořil největší část investičních výdajů výdaje na pořízení budov, hal a staveb a zaujímal tak 96% z celkových investičních výdajů, tyto investice do pořízení budov, hal a staveb dosáhly výše 61 706 tis. Kč. Neinvestiční výdaje byly opět rozloženy do více položek rovnoměrněji, nejvyšší položku zabíraly výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje (zejména nákup služeb - nájemné). Tyto výdaje činily 49% z celkových neinvestičních výdajů. V posledním analyzovaném roce je rozdíl mezi investičními výdaji a neinvestičními výdaji 10% se skutečností, že neinvestiční výdaje převyšovaly ty investiční. Velké procento investičních výdajů - 96% - bylo vynaloženo na nákup budov, hal a staveb stejně, jako v minulých letech. V případě neinvestičních výdajů byla situace také stejná, jako v minulosti - velkou část neinvestičních výdajů tvořily neinvestiční nákupy a související výdaje (zejména nákup služeb - nájemné). Tyto výdaje tvoří 22% na celkových neinvestičních výdajích.

Město Úvaly ve všech sledovaných letech nejvíce investovalo do nákupu budov, hal a staveb a neinvestiční výdaje byly použity hlavně na služby. Za analyzované roky se poměr investičních a neinvestičních výdajů měnil a to z pravidla tak, že investiční výdaje klesaly a neinvestiční výdaje stoupaly.

Ve Středoklukách byla, jak je z výše uvedené tabulky zřejmé, kolísavá tendence investičních a neinvestičních výdajů. První tři analyzované roky byly zaznamenány obzvláště velké výkyvy.

V roce 2011 se ve Středoklukách investovalo hlavně do pořízení budov, hal a staveb, kdy investice činila 91% z celkových investičních nákladů. Neinvestiční náklady byly využity hlavně pro neinvestiční náklady a související výdaje, které tvořily 68% z celkových neinvestičních nákladů - zejména nákup ostatních služeb (např. právní služby) Podíl nejvyšších nákladů není tak markantní jako u investičních nákladů a to z důvodu, že jsou neinvestiční náklady rozděleny rovnoměrněji do více položek. V roce 2012 je zaznamenán velký rozdíl a podíl investičních a neinvestičních nákladů – výdaje jsou téměř vyrovnané s rozdílem pouze 5%. V roce 2013 lze také sledovat velký skok Investiční náklady zaujímají nejnižší procento z celého sledovaného období a neinvestiční to nejvyšší procento. Investováno bylo hlavně do nákupu budov, hal a staveb, kdy výdaje na pořízení

zaujímají 76%. Zbylé náklady byly vynaloženy na např. pořízení dlouhodobého hmotného majetku. Neinvestiční výdaje lze rozdělit do dvou významných výdajů, prvním jsou výdaje na nákup služeb (konzultační, poradenské a právní služby, poštovní služby, nájemné, atd.), které zaujímají 25% z celkových neinvestičních nákladů. Druhým výdajem jsou výdaje, které se řadí do položky ostatní nákupy (opravy a udržování, pohoštění, atd.). Procentuální podíl na celkových neinvestičních nákupech je 30%. Rok 2014 již nepřináší tak razantní změny, jako předchozí roky. Investiční výdaje byly investovány zejména na pořízení budov, hal a staveb a zaujímají 89% z celkových investičních výdajů. Neinvestiční výdaje tvoří větší část z celkových výdajů a byly použity hlavně na neinvestiční nákupy a související výdaje (nákupy služeb – nájemné; konzultační, poradenské a právní služby, atd.) a na platy a podobné související výdaje. V roce 2015 se již razantní změny nekonaly, z výše uvedené tabulky je zřejmé, že meziroční pohyb byl o jedno procento. 100% kapitálových výdajů bylo vynaloženo na pořízení dlouhodobého majetku (budovy, haly a stavby + nákup dlouhodobého hmotného majetku, který není jinde zařazený). Neinvestiční výdaje byly vynaloženy, stejně jako roky předchozí, na neinvestiční nákupy a související výdaje a to z 60%, především pak na nákup služeb.

4.5.5 Ukazatele analýzy zadluženosti

Zadluženost I

Zadluženost znamená, že město/obec financuje svá aktiva z cizích zdrojů. Tento ukazatel zobrazuje jaký podíl mají splátky dluhu na celkových příjmech. Data uvedená v tabulce níže jsou v procentech. Zadluženost I lze vypočítat pomocí následujícího vzorce:

$$(\text{roční splátky dluhu} / \text{příjmy celkem}) * 100$$

Tabulka 26 Zadluženost města Úvaly a obce Středokluky

	2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	39	40	52	8	7
Středokluky	0	0	0	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly a obce Středokluky

Z výše uvedené tabulky, je zřejmé, že zadluženost města Úvaly do roku 2013 stoupala. V prvním analyzovaném roce byla zadluženost 39%, to znamená, že roční splátky dluhu pokrývaly celkové příjmy z 39%. Nejvyšší zadluženost město Úvaly

zaznamenalo v roce 2013, kdy činila 52%. Tento rok lze pozorovat zlom a zadluženost začala klesat, meziročně zadluženost klesla o 44% tedy téměř o 69 000 tis. Kč., což je velmi pozitivní výsledek. V letech 2014 a 2015 se ukazatel zadluženosti nijak významně nezměnil.

Ukazatel zadluženosti obce Středokluky vykazoval za celé sledované období 0%, což znamená, že z obecního rozpočtu nebyly vykazovány žádné finanční prostředky na roční splátky dluhu.

Výše celkového dluhu na jednoho obyvatele

Data v níže uvedené tabulce jsou uvedeny v korunách a ukazatel výše celkového dluhu na jednoho obyvatele lze vypočítat podle vzorce:

(Celkový dluh/počet obyvatel)

Tabulka 27 Výše dluhu na jednoho obyvatele města Úvaly a obce Středokluky

	2011	2012	2013	2014	2015
Úvaly	10 179	13 057	16 402	16 148	14 125
Středokluky	0	0	0	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly a obce Středokluky

Dluh na jednoho obyvatele ve městě Úvaly měl tendenci růstu, ale v roce 2013 se růst pozastavil a přešel v pokles. Nejnižší dluh za celé sledované období, v roce 2011, činí 10 179 Kč/obyvatel. Do dalších let se dluh zvedal každý rok zhruba o 3 000 Kč/obyvatel. Jak již bylo zmíněno v roce, 2013 růst dluhu na obyvatele dosahoval svého maxima a v dalším roce lze konstatovat pokles. Dluh se v roce 2013 pozastavil na 16 148 Kč/obyvatel. Zajímavé však je, že v roce 2013 byl celkový dluh 100 972 tis. Kč a v roce 2014 je celkový dluh 101 539 tis. Kč, tzn., celkový dluh svého maxima dosahoval až v roce 2014. Obec Středokluky nebyla po celé sledované období zadlužena.

5 ANKETA

Anketa, pomocí které byly získány potřebné informace byla vytvořena pomocí standardizované techniky. Anonymní anketa obsahuje 13 otázek, které se týkají hodnocení hospodaření města Úvaly a obce Středokluky a obecné nespokojenosti či spokojenosti obyvatelů a je zpracovaná pomocí serveru Vyplňto.cz a osobního dotazování. Před zveřejněním byla anketa vyzkoušena na vzorku náhodně vybrané skupiny lidí a to z důvodu ověření její správnosti a pochopitelnosti pro respondenta.

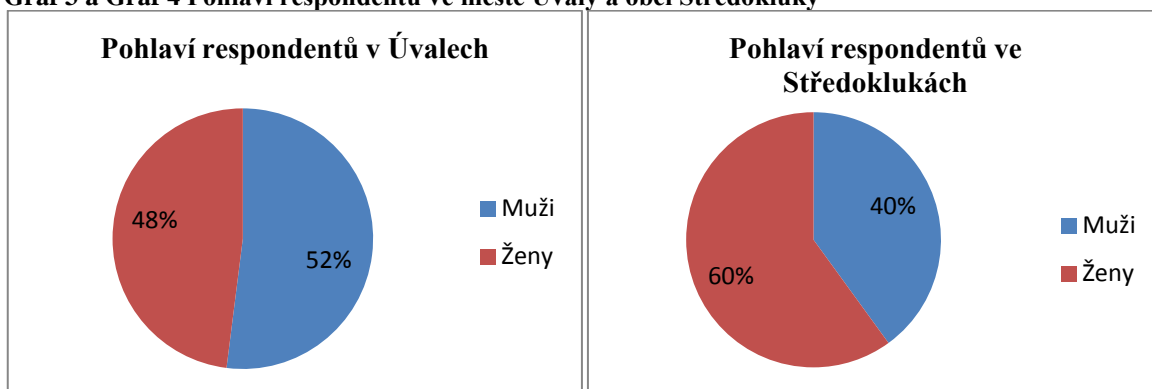
První 4 otázky v anketě jsou zaměřené na popis respondentů, kteří se dělí do Skupin podle pohlaví, věku, zda žijí v Úvalech či ve Středoklukách a jaké je nejvýše dosažené vzdělání. Pátá otázka se zabývá dobou, po kterou respondenti ve městě/obci žijí. Otázky 6 - 8 zjišťují, jestli se respondenti zajímají o hospodaření města či obce a jestli je dle jejich názoru efektivní. 9. a 10. otázka se týká občanské vybavenosti města či obce a spokojenosti tamních obyvatel s ní. Otázky č. 11. - 13 zjišťují zájem obyvatelstva o hospodaření s tím, že 13: otázka je otevřená a obyvatelé mohli vyjádřit svůj názor, co by si přáli změnit - tato otázka je položena obecně a slouží k možnosti nápravy nedostatků ve městě Úvaly nebo obci Středokluky.

Anketa byla otevřena od 22. listopadu 2016 do 28. února 2017.

5.1 Vyhodnocení ankety

Ankety se celkem zúčastnilo 70 respondentů - 50 respondentů v Úvalech a 20 respondentů ve Středoklukách.

Graf 3 a Graf 4 Pohlaví respondentů ve městě Úvaly a obci Středokluky

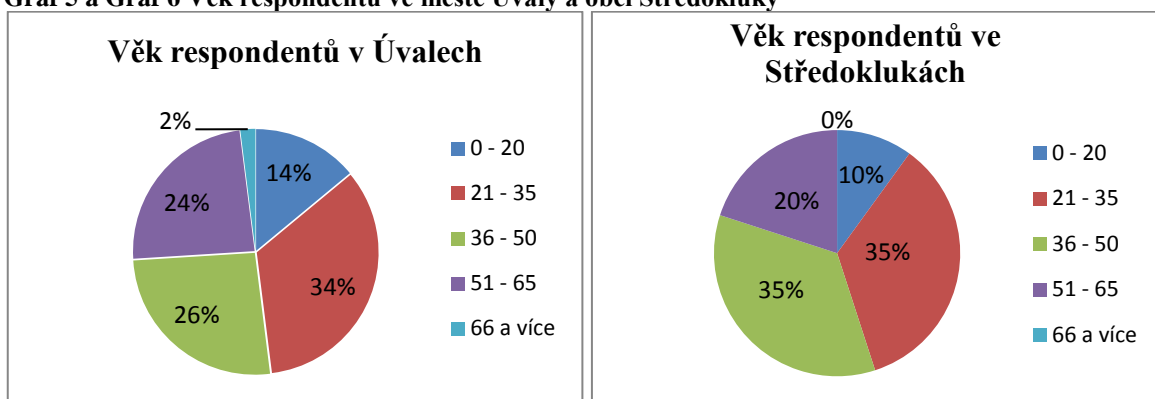


Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Z výše uvedených grafů je jasně patrné, že v Úvalech převyšují respondenti muži, za to, co ve Středoklukách odpovídalo v anketě více žen. Počet dotazovaných mužů byl 26, což vyjadřuje 52% z celkového počtu respondentů v Úvalech. Zbylých 48% vyjadřuje 24 žen. Ve Středoklukách na anketu odpovídaly z 60% ženy, tzn. 12 žen a 8 mužů (40%).

Graf 5 a Graf 6 Věk respondentů ve městě Úvaly a obci Středokluky



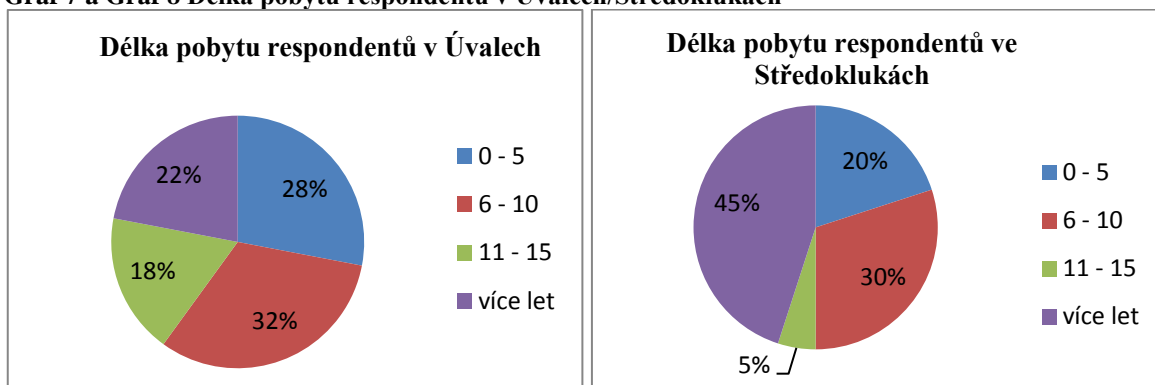
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

U obou grafů je možno sledovat, že věková struktura je poměrně vyvážená. Respondenti města Úvaly, na rozdíl od respondentů obce Středokluky, mají zastoupení ve všech věkových kategoriích. Nejpočetnější skupinou respondentů města Úvaly se stává skupina 21 - 35 let, kdy tvoří 34% všech respondentů, druhá nejpočetnější skupina tvoří 26% respondentů ve věku 36 - 50 let a je pouze o 2% větší než věková skupina 51 - 65 let, která zaujímá 24% ze všech dotazovaných respondentů v Úvalech.

Ve Středoklukách odpovídaly dvě skupiny se stejným zastoupením respondentů a to skupiny 21 - 35 let a 36 - 50 let. Každá z těchto dvou skupin byla zastoupena sedmi respondenty nebo-li 35%. Skupina ve věku 51 - 65 let zastupuje 20% respondentů z celku. Skupina nad 66 let není zastoupena ani jedním členem.

Graf 7 a Graf 8 Délka pobytu respondentů v Úvalech/Středoklukách



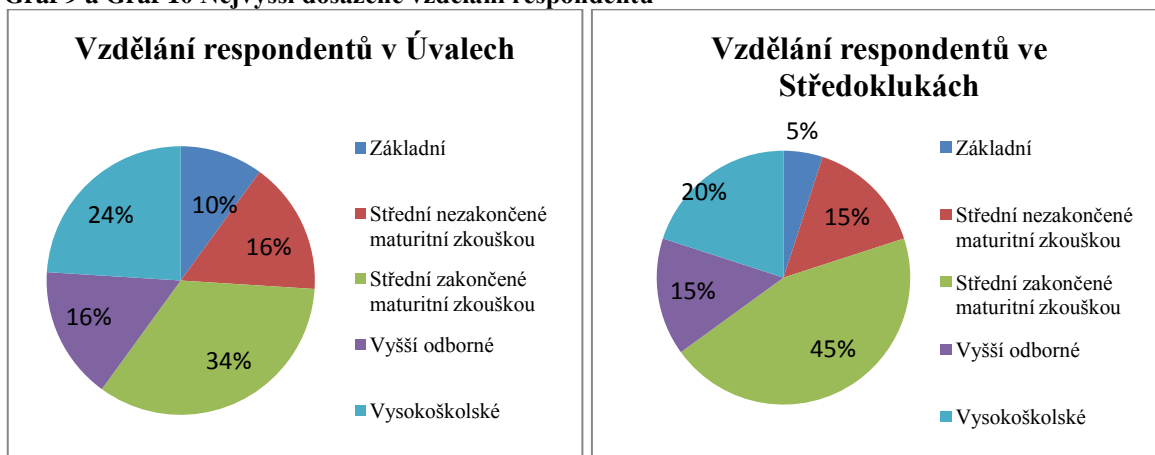
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Délka pobytu je rozdělena do čtyřech skupin. Respondenti v Úvalech tvořili nejpočetnější skupinu v délce pobytu od 6 do 10 let a to celých 32%, což je 16 respondentů. Skupina do pěti let pobytu tvořila 28%, což ji dělá druhou nejpočetnější skupinou. 22% tvořila skupina, která v Úvalech žije více, než 15 let.

Nejpočetnější skupinou respondentů ze Středokluk je skupina, která v obci žije více, než 15 let, tato skupina zaujímá celých 45% ze všech respondentů obce Středokluky, což do ankety přináší názor těch, kteří v obci vidí historický rozvoj a svou obec velmi dobře znají. 30%, což není malý podíl od předchozí zmíněné skupiny, tvoří skupina respondentů, která v obci žije 6 až 10 let.

Graf 9 a Graf 10 Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů



Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

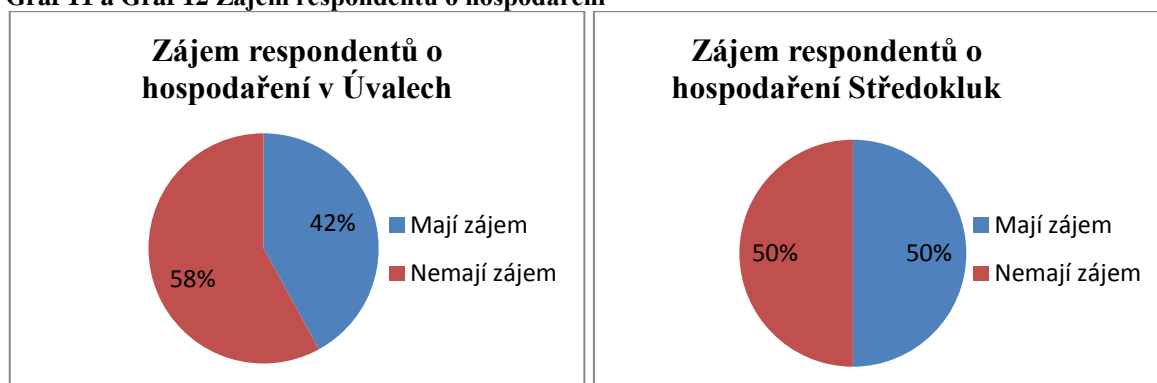
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Z výše uvedených grafů je zřejmé, že podíl vzdělání respondentů v Úvalech a ve Středoklukách se nijak významně neodlišuje. V Úvalech bylo zaznamenáno, že

nejvíce respondentů má střední školu zakončenou maturitní zkouškou a to celých 34%. Dále 24% respondentů v Úvalech vystudovalo vysokou školu a tvoří tak druhou nejpočetnější skupinu respondentů. Stejný podíl (16%) mají skupiny respondentů s vyšším odborným vzděláním a středním vzděláním, které není zakončené maturitní zkouškou. Zbytek respondentů tvoří lidé se základním vzděláním.

Ve Středoklukách, stejně jak tomu bylo v Úvalech, má nejvyšší podíl skupina respondentů se středoškolským vzděláním, které je zakončené maturitní zkouškou. Stejný podíl má skupina respondentů s vyšším odborným vzděláním a se středním vzděláním nezakončeným maturitní zkouškou. Podíl každé z těchto dvou skupin je 15% z celkového počtu respondentů ve Středoklukách. Zbýlých 25% z celku tvoří respondenti se základním a vysokoškolským vzděláním.

Graf 11 a Graf 12 Zájem respondentů o hospodaření



Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

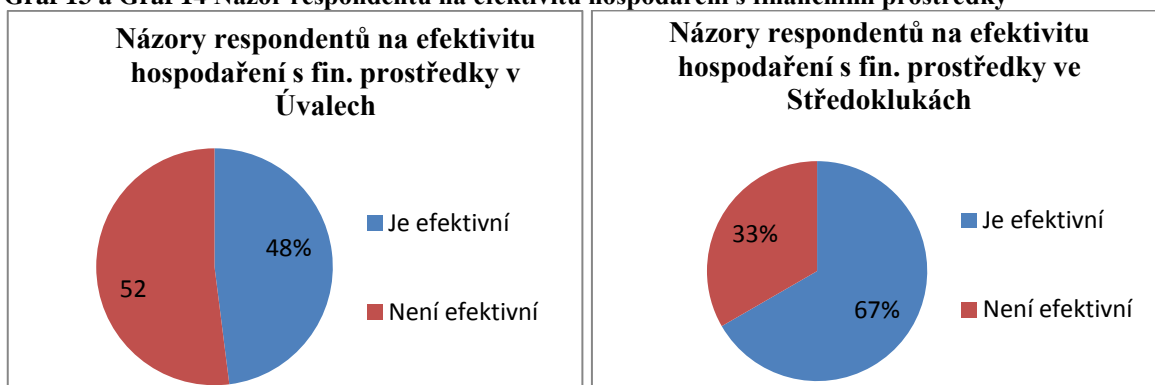
Na tuto otázku mohl respondent odpovědět pouze ano nebo ne, v případě, že respondent odpověděl ne, byl dále dotázán na důvod jeho nespokojenosti. Uvést důvod byla v dotazníku určená jako povinná. Většina respondentů v Úvalech nemá zájem o jejich hospodaření a jako důvody uvádějí vyčerpání a nedostatek času se o problematiku vůbec zajímat. Někteří dokonce uvedli, že je tato problematika vůbec nezajímá - zájem obyvatelů by měl být už jen z důvodu, že město hospodaří i s částí daní každého obyvatele. Někteří obyvatelé si také myslí, že nemají vůbec šanci jakkoliv hospodaření ovlivnit, což je také velmi nepříznivé.

42% respondentů z Úval se však o hospodaření obce zajímá a uvedli k této problematice své připomínky v otázce, která rozšiřovala otázku výše uvedenou. Respondenti města Úvaly by byli rádi, aby se investovalo do snahy vyhubit holubi ve

městě - konkrétněji padl návrh přidání antikoncepce do jídla pro holubi. Dále je představou obyvatelstva, aby se investovalo do zájmu škol a školek o ekologii - více seminářů a akcí založených na toto téma. Další představy obyvatelstva města jsou investice do údržby. Respondentům se nelíbí stav silnic, stav chodníků, zastávky hromadné dopravy jsou pomalované. Dále jsou obyvatelé toho názoru, že není dostatek parkovacích míst u nádraží. Respondenti, kteří pociťují nedostatek míst s bezbariérovým přístupem, by si přáli právě investici do této problematiky - tuto možnost by určitě také uvítali občané, kteří se musí přepravit s kočárkem apod.

V obci Středokluky dopadlo šetření lépe a zájem o hospodaření je vyrovnaný. V případě, že odpověděli na otázku záporně uváděli více méně stejné důvody - nemají čas, problematika hospodaření obce je nezajímá, myslí si, že nemají možnost hospodaření ovlivnit, atd. Ti kteří se o hospodaření zajímají měli šanci vyjádřit představu, do jakých oblastí by se mělo investovat více finančních prostředků. Respondenti by rádi investovali do lepších spojů na Prahu, chtěli by, aby se hasičskému sboru postavila nová garáž a hlavně, aby se investovalo do oprav ulic a silnic. Jeden respondent také uvedl, že by se finanční prostředky neměly vůbec investovat a tím by se zachovala obec tou obcí, kterou bývala - snížila by se její zajímavost a tím by se nestala anonymním předměstím Prahy.

Graf 13 a Graf 14 Názor respondentů na efektivitu hospodaření s finančními prostředky



Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

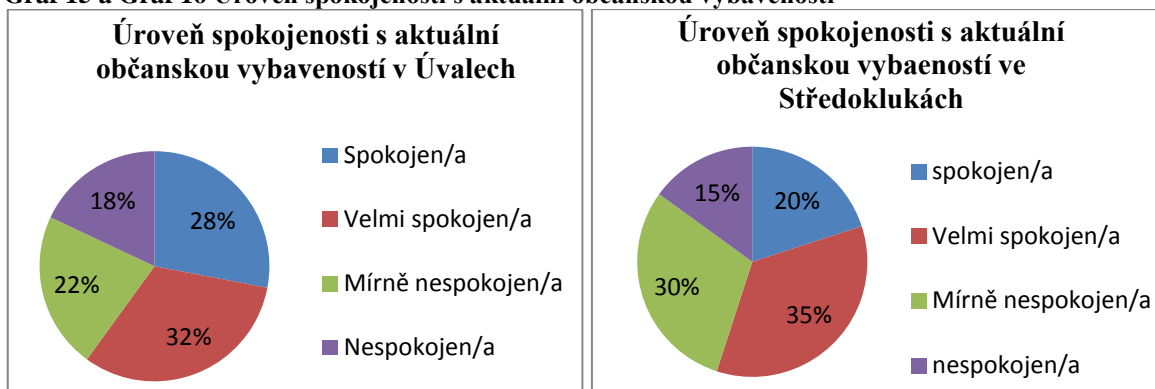
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Na tuto otázku bylo možno odpovědět opět pouze kladně nebo záporně. V případě respondentů z města Úvaly je zřejmé, že názorem 52% z nich je, že město hospodaří neefektivně s finančními prostředky. Názor respondentů většinou býval takový, že by se měly finanční prostředky investovat do výdělečných činností, které se posléze vrátí ve

větším množstvím zpět do rozpočtu města. Část respondentů je názoru, že by se mělo investovat i do cenných papírů apod. Další, názorem respondenta bylo, že si město bere zbytečně vysoké úvěry a tím jsou z rozpočtu odváděny vyšší úroky, než je nutné.

67% respondentů, kteří žijí ve Středoklukách si myslí, že hospodaření s finančními prostředky je efektivní. Tento výsledek je mnohem pozitivnější, než v Úvalech. Jen 33% respondentů považuje hospodaření s finančními prostředky Středokluk neefektivní. Odpovědi na důvod tohoto názoru byly v podstatě stejné jako v Úvalech, nejčastější odpovědí byla nízká investice do cenných papírů, kdy by se investice mohla velmi vyplatit a finanční prostředky by se tak mohly vrátit. Zajímavý názor byl také ten, že by se finanční prostředky měly šetřit a z rozpočtu "zbytečně" neodvádět do návratných investic, protože jsou tyto investice příliš rizikové.

Graf 15 a Graf 16 Úroveň spokojenosti s aktuální občanskou vybaveností



Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

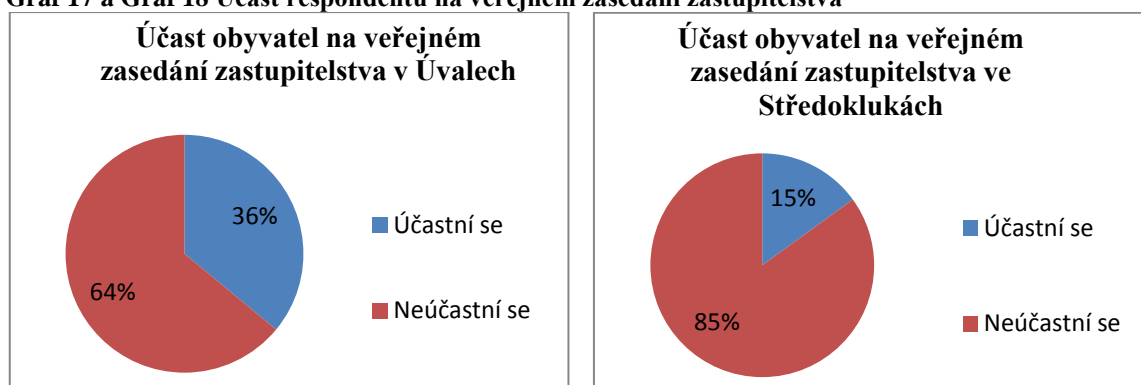
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Ve městě Úvaly i obci Středokluky převažuje spokojenost obyvatelstva s občanskou vybaveností, toto hodnotím jako příznivou informaci. Respondenti v Úvalech z 28% odpovídali, že jsou spokojeni, což není velký rozdíl od předchozí odpovědi. O 6%, tedy 22%, získala odpověď "mírně nespokojen/a". Na nejnepozitivnější odpověď, která v této otázce byla k výběru - Nespokojen/a - bylo odpovědělo 18% respondentů, což je nejnižší počet, ale i přes to by se mělo zastupitelstvo města Úvaly snažit o jeho snížení. V anketě respondenti odpovídali na důvody nespokojenosti s občanskou vybaveností, nejvíce byl odpovídán názor, že je ve městě málo míst, kde se mohou setkávat - kavárny, čajovny, kino, divadlo. Dále velmi častou odpovědí bylo, že je ve městě málo sportovního vyžití. Respondenti by si také představovali více možností k nákupu potravin, drogerie, atd. -

obchodní jednotky typu supermarket. Co se týče vzdělání, tak by si respondenti představovali lepší vybavení knihovny, dále jsou nespokojeni s učitelským sborem ve školách a školkách a počtem výletů ve školkách - bylo by uvítáno i větší hřiště pro děti. Dále by se měl, podle názoru respondentů, vybudovat botanický park - pro městské děti by bylo jednodušší seznámit se s přírodou. Nespokojenost respondentů tkví také v malém počtu lékařů a lékáren nebo v nespokojenosti s městským úřadem - otevírací hodiny a nespokojenost s pracovníky.

V obci Středokluky odpovídalo 35% respondentů na otázku spokojenosti s aktuální občanskou vybaveností, že jsou velmi spokojeni, což je o 3% pozitivnější výsledek, než ve městě Úvaly. Na rozdíl od respondentů v Úvalech se na pomyslném druhém místě umístila odpověď, že jsou respondenti mírně nespokojeni. Na zlepšení tohoto výsledku by měla obec zapracovat. 20% respondentů obce Středokluky jsou s občanskou vybaveností spokojeni a 15% z nich je nespokojeno, je to příznivější výsledek, než ve městě Úvaly, ale stále je možno na něm dále pracovat. Odpovědi respondentů ze Středokluk se významně nelišili od odpovědí respondentů z Úval. Respondenti by chtěli více kulturních zařízení v obci, zlepšit stav bazénu a vybudovat větší počet hřišť ve Středoklukách. Dále bylo vysloveno přání o další autobus, který obcí bude projíždět - plnění této žádosti závisí spíše na dohodě obce s dopravním podnikem, bez ochoty dopravního podniku nelze změny provést. Posledním přáním bylo, aby byl déle otevřený obecní úřad.

Graf 17 a Graf 18 Účast respondentů na veřejném zasedání zastupitelstva



Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

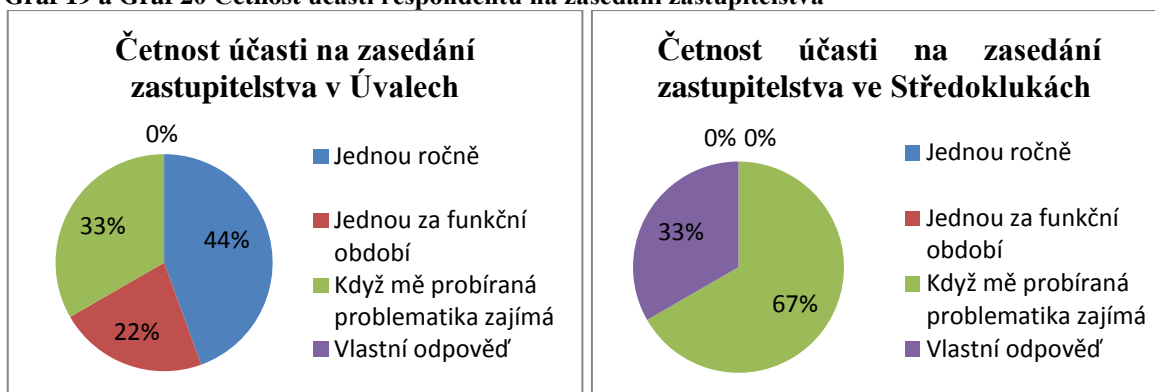
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Na tuto otázku byl výběr ze dvou odpovědí - ano a ne, v případě, že respondent odpověděl ano, bylo se ho dotázáno jak často se zasedání zúčastňuje. Nadpoloviční část respondentů v Úvalech, tj. 64% se nezúčastňuje zasedání zastupitelstva, což nehodnotím

jako pozitivní výsledek a to protože účast na zasedání se odráží také v zájmu respondentů o danou problematiku. V případě respondentů ve městě Úvaly se zúčastňuje pouze 36% respondentů.

Středokluky se potýkají s ještě větší neúčastí respondentů na veřejném zasedání zastupitelstva, celých 85% se nezúčastňuje a zbylých 15% se zúčastní - což je jen nízké procento.

Graf 19 a Graf 20 Četnost účasti respondentů na zasedání zastupitelstva



Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

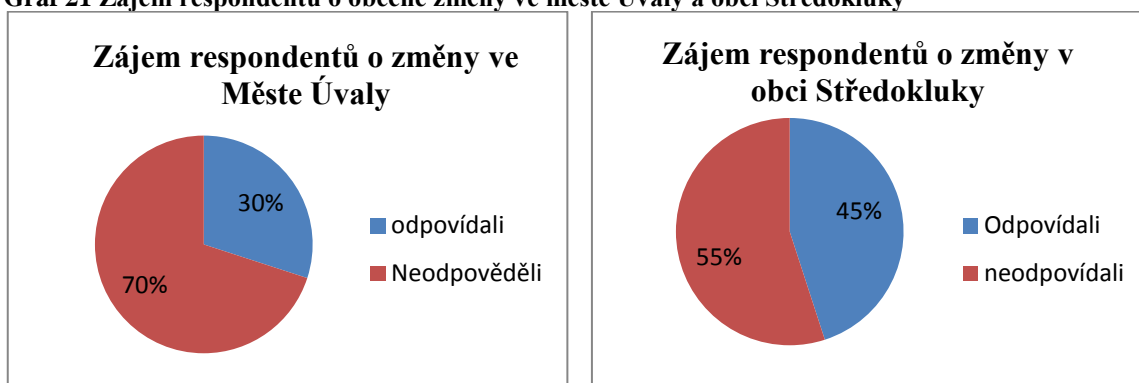
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

V případě, že na předchozí otázku bylo odpovězeno kladně - veřejného zasedání se zúčastňují byla tato otázka rozvinuta. Z grafů uvedených výše vyplývá, že respondenti mohli uvést tři již určené odpovědi. První odpověď vyjadřuje účast jednou za rok, další odpověď vyjadřuje účast jednou za funkční období zastupitelstva a třetí respondenti volili v případě, že se zúčastňují zasedání, když je problematika zajímavá. Poslední odpověď dávala respondentům možnost vyjádřit svou vlastní odpověď.

V Úvalech se zúčastňuje zasedání obyvatelstva 18 respondentů a 44% z nich se zúčastňuje jednou ročně. 33% se zúčastňuje pouze v případě, že je daná problematika zajímavá. 22%, což jsou 4 respondenti se zúčastňují veřejného zasedání zastupitelstva jednou za funkční období. Možnosti odpovědět vlastní odpovědí nevyužil ani jeden respondent.

Co se týče respondentů ze Středokluk se veřejného zasedání zastupitelstva zúčastňují pouze tři. 2 z nich, když je probíraná problematika zajímavá a jeden využil možnosti odpovědět vlastní odpovědí a zúčastňuje se vždy.

Graf 21 Zájem respondentů o obecné změny ve městě Úvaly a obci Středokluky



Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Poslední otázka byla zcela otevřená a respondenti v ní mohli vyjádřit svůj názor, co by si přáli ve městě/obci, kde žijí, změnit. Četnost odpovědí také vypovídá o zájmu respondentů cokoliv změnit a tak udělat své město nebo obec lepší pro budoucí život.

Úvalští respondenti nemají ze 70% zájem o změny, vypovídá to o spokojenosti obyvatel nebo o nezájmu, jaká životní úroveň by mohla být v budoucnu. Zbýlých 30 v dotazníku uvedli nápady a přání na změny.

Respondenti v obci Středokluky byli o 15% aktivnější, to znamená, že odpovídalo 55% respondentů a uvedli přání, které by mohlo zastupitelstvu obce pomoci se změnami a udělat tak Středokluky lepším místem pro život. Zbýlých 45% respondentů, to znamená 9, se k poslední otázce nevyjádřilo.

6 Návrhy ke zlepšení hospodaření

Na základě analýzy zadluženosti a analýzy příjmové a výdajové stránky města Úvaly a obce Středokluky jsou uvedeny návrhy na zlepšení hospodaření obou územních celků.

6.1 Úvaly

Daňové příjmy

Daňové příjmy tvoří nejvyšší procento příjmů do obecního rozpočtu. Nadpoloviční podíl daňových příjmů na celkových příjmech představuje rok 2014, kdy procentuální podíl přesahoval 55%. Významnou část těchto daní tvořil hlavně příjem z DPH, které je odváděno plátcí do státního rozpočtu a používají ho jen územní finanční orgány a celní úřady. Obce z těchto odvodů posléze dostávají podíl podle zákona 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. V následujících doporučeních jsou daňové poplatky, které mají jeden z nejvyšších podílů na příjmu celkových daní.

a) Daň z přidané hodnoty představovala v roce 2015 38% z veškerých daňových příjmů. meziroční růst představoval 3%. V současné době dostávají obce 20,83% z celkového státního výnosu na DPH (rozpočtové určení daní), v roce 2016 se sazba této daně nezmění, ale do roku 2017 je možné předpokládat zvýšení na 21,40%. Sazba tedy povyroste o 0,57%. Do budoucna je možné stále usilovat o zvyšování tohoto podílu.

b) Daně z příjmu fyzických a právnických osob představovala 41% z celkových daňových příjmů v roce 2015 a meziroční růst tvořil 1%. V současné době je sazba daně z příjmu fyzických a právnických osob 23,58%. Zvýšit příjem daní z příjmů fyzických a právnických osob by se mohlo dostat podpořením menších podnikatelů (menším podnikatelům se často špatně shánějí finanční prostředky na podnikání, město může přispět k rozvoji těchto podniků tím, že jim pronajme za menší poplatek nevyužité prostory, které mohou využívat jako místnost, kde je možnost sjednat obchodní jednání) na jejich rozvoj a tím zvýšit jejich konkurenceschopnost a také příjmy, ze kterých se daně platí.

Přijaté transfery

Přijaté transfery se dělí na investiční a neinvestiční část. Přijaté transfery obecně tvoří 27% z celkových příjmů za rok 2015 a meziroční vzrůst byl 16%. Město by mohlo transfery zvýšit pomocí žádosti o dotace na opravy silnic, činnost knihovny, prevenci kriminality - těchto pár příkladů uvedli občasně v anketě jako nedostatky města Úval. Dále

může požádat o dotaci na projektový investiční záměr a zajistit tak další pracovní místo(a), kdy pracovníci budou odvádět daně z příjmu - vzroste tak i příjem daní z příjmu fyzických a právnických osob. V roce 2014 město Úvaly žádalo o dotaci na novou školku, která však nebyla přidělena z důvodu získání malého počtu bodů. Na rok 2016 byla schválena dotace na podporu osob za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Tato dotace činila 1 042 tis. Kč.

Služby pro obyvatelstvo

Mohou představovat výdaje na kulturu ochranu životního prostředí, zdravotnictví, atd. Celkové výdaje na služby pro obyvatelstvo zaujímalo 59% na celkových výdajích. Meziroční růst byl 20%.

a) Bydlení, komunální služby a územní rozvoj. Mezi tyto výdaje se řadí např. výdaje na poskytování bydlení, v roce 2015 tvořily tyto výdaje na službách pro obyvatelstvo 46% a byl zaznamenaný růst o 20% oproti roku 2014. V současné době má město Úvaly v majetku 59 bytů, což není vysoké číslo. 32 bytů vlastní město v domě s pečovatelskou službou, která se v minulosti velice prodražila. Zastupitelé města by neměli plánovat další výstavbu nebo koupi nových bytových jednotek, ale spíše se soustředit na návratnost investice, která již byla do bytů vložena, popřípadě na opravy a udržování již vlastněného majetku. - přiměřeně zvýšit nájemné.

b) Vzdělávání a školské služby - mezi tyto výdaje se řadí výdaje na mateřské školy, základní školy a základní školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a školní stravování. Výdaje na vzdělávání a školské služby tvořily za rok 2015 32% z výdajů na služby pro obyvatelstvo, meziročně tyto výdaje klesly o 31%. Snižovat náklady na vzdělávání a školské služby by mohlo znamenat snížení nebo stagnaci rozvoje. Do městského rozpočtu lze získat peníze pomocí dotací. Níže jsou uvedeny základní programy umožňující získání dotace.

- Operační program pro výzkum, vývoj a vzdělávání - podpora rozvoje lidského potenciálu a díky prostředkům z této dotace je možno zlepšit kompetenci studentů pro trh práce.

- Přeshraniční spolupráce - díky tomuto programu mohou školy získat dotaci, která napomůže prohloubit komunikaci a kooperaci mezi obyvateli příhraničních regionů.

Dotace může být využita na např. enviromentální vzdělávání, sportovní soutěže, výlety a jednodenní akce, společné pobyty, atd.

- Integrovaný regionální operační program - tento program neřeší jen školství, ale i problémy s infrastrukturou, veřejnými službami, podporuje cestovní ruch, atd. Snaha o udržitelnost obcí a regionů vyžaduje vzdělané obyvatelstvo a kvalifikovanou pracovní sílu. Školy mohou získat dotaci na zkvalitnění oborů vzdělávání nebo na materiálně - technické vybavení.

Ostatní (data vyplývají z ankety)

Obyvatelé jsou nespokojeni se stavem silnic, který ve městě je - zde doporučuji postupnou opravu dle možností rozpočtu.

Ve městě je nedostatek bankomatů - s absencí bankomatů mají menší města a obce obecně problém. Banky zde nechtějí umisťovat své bankomaty a tak jim města musí platit za to, aby je pro své občany zajistily.

Jako velký nedostatek také občané shledali neochotu pracovníku tamějšího městského úřadu, nespokojenost s učitelským sborem ve školách a nedostatek výletů a poznávacích exkurzí pro starší děti. Nedostatek exkurzí by se nemusel dotknout obecního rozpočtu a to za předpokladu, že by tyto exkurze byly sponzorovány ze strany studentů, resp. jejich zákonných zástupců. Proto bych zde doporučila přednést tento návrh zákonným zástupcům studentů a dojít ke společnému kompromisu. Dále by občané uvítali, kdyby se u místní školy vybudoval botanický park pro děti.

Problematika občanské vybavenosti spočívá v nedostatku kulturních zařízení (kino, divadlo), kde by občané mohli trávit svůj volný čas.

Co se týče problematiky hospodaření obce je nutné zmínit, že si lidé myslí, že jsou ve městě realizované projekty, za které jsou zbytečně utráceny veřejné finanční prostředky a tak zastupitelstvo neplní závazky, které na začátku svého volebního období přislíbilo.

6.2 Středokluky

Příjmy z pronájmu majetku

Obec Středokluky vlastní množství majetku, který lze pronajmou a tak navýšit příjmy do obecního rozpočtu. V obci Středokluky je vybudovaný sportovní areál, kde se nachází fotbalové hřiště a okolní pozemky o celkové rozloze přes 14 000m² - v tomto

areálu není využita plná kapacita a je zde velký potenciál výtěžku. Dále jsou v obci nevyužity prostory zařízené pro občerstvení a prodejnu potravin. Tyto dva prostory je také nutné pronajmout.

Neinvestiční nákupy a související výdaje

Tyto výdaje obsahují například výdaje za dopravu a za nájem. Pod pojmem "výdaje vynaložené za dopravu" si lze představit náhrady hrazené zaměstnancům, v tomto případě lze ušetřit a to vybráním alternativní dopravy, která bude levnější nebo snížit počet aut ve vozovém parku města. Úsporu na nájmu lze provést výměnou prostor, které si město pronajímá. Veřejnou zakázku lze provést výběrovým řízením, které optimalizuje náklady na pronájem. Externí služby, jako např. zpracování dat lze provést interně a neplatit tak služby jiné firmy. Dále by bylo vhodné se zaměřit na úsporu energie v prostorách, které vlastní nebo si pronajímá obec. Této úspory lze docílit provedením energetického auditu, který identifikuje možnosti úspor a sníží tak výdaje z obecního rozpočtu.

Místní poplatky z vybraných činností a služeb

V obci Středokluky občané platí 4 druhy poplatků a to poplatek ze psů, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek z ubytovací kapacity a poplatek za provozovaný výherní automatů.

Prostřednictvím obecně závazné vyhlášky, kterou vydala obec se tento poplatek podle různých kritérií mění, ale vždy se pohybuje v částkách od 100 Kč do 500 Kč za rok. Zvýšení těchto poplatků by přinesl příjem do obecního rozpočtu a obec by si mohla tvořit finanční rezervu. V roce 2015 bylo v obci 159 registrovaných psů a v případě zprůměrování poplatku bude poplatek za jednoho psa činit 230 Kč a do místního rozpočtu bylo vybráno 36 570 Kč. v případě zvýšení průměrného poplatku o 100 Kč by občané zaplatily 330 Kč za jednoho psa a do obecního rozpočtu by tak přišlo 52 470 Kč. Žádné zvýšení poplatku není pro obyvatele příjemné, ale zvýšení tohoto poplatku by občané mohli přijmout nejnázemně díky citovému vztahu ke psům. Dále občané ve Středoklukách platí poplatky za biopopelnice. Tyto poplatky jsou rozděleny do dvou skupin. Platby za 240l popelnice, kde město registruje 24 ks a občané platí 800 Kč za jednu popelnici a platby za 120l popelnice, kterých je zaregistrováno 387 ks a poplatek činí 400 Kč za jednu

popelnici. Do rozpočtu bylo přijato 174 000 Kč z poplatků za bio popelnice. Zvýšení každého poplatku o 50 Kč by zapříčinilo zvýšení výnosu o 20 550.

Ostatní (data vyplývají z ankety)

Obyvatelé Středokluk mohli vyjádřit nespokojenost s čímkoliv v obci. Obyvatelé by v obci uvítali spravené chodníky a silnice, dále jim chybí lepší spojení na Hlavní město. Představovali by si další autobus, který by obcí projížděl a kratší intervaly mezi jednotlivými spoji, při čekání na spoj je jim nepříjemná pomalovaná zastávka a bylo by vhodné ji vyčistit. Velkou nespokojenost respondenti vyjádřili také v hluku, který jde od letadel, která přistávají na Letišti Václava Havla. Chybějící kulturu v obci pocítují hlavně mladší generace, zde bych doporučila, aby se nic nového nevystavovalo, z důvodu vysokých nákladů, ale v nedalekých Horoměřicích je větší kulturní zázemí a posílení spoju městské dopravy do Horoměřic by částečně uspokojilo poptávku po vyšší kulturní vybavenosti obce. Dalším nedostatkem zmiňovaném v anketě je nedostatek hřišť pro děti a nevhodná otevírací doba obecního úřadu.

7 Závěr

Hlavním cílem diplomové práce je srovnání hospodaření města Úvaly a obce Středokluky. Tento cíl je naplněn pomocí analýzy příjmů, výdajů a analýzy zadluženosti v letech 2011 - 2015. Úvaly i Středokluky se nacházejí ve Středočeském kraji nedaleko Prahy.

Výsledkem diplomové práce je zhodnocení hospodaření obou celků, následného porovnání výsledků a doporučení na zlepšení hospodaření.

V analytické části bylo zjištěno, že město Úvaly vykazuje v letech 2011 - 2013 záporný hospodářský výsledek, v roce 2014 a 2015 byl hospodářský výsledek kladný a to hlavně díky poklesu výdajů. Obec Středokluky vykazovala v roce 2011, 2012 a 2014 záporný hospodářský výsledek a v letech 2013 a 2015 kladný hospodářský výsledek. Tento jev byl způsobený vždy poklesem výdajů a příjmy ve všech analyzovaných letech byly téměř stejné.

Z analýzy příjmů města Úvaly je zřejmý pokles celkových příjmů od roku 2011 do roku 2014, tento pokles zapříčinily klesající přijaté transfery. V roce 2015 lze sledovat mírný růst příjmů, který byl způsobený hlavně růstem přijatých transferů a kapitálových příjmů. Analýza příjmů také prokázala růst příjmů obce Středokluky až na výjimku v roce 2014, kdy razantně poklesly přijaté transfery a tím i celkové příjmy.

Dále byla provedena analýza výdajů města Úvaly, která ukázala, že se výdaje téměř po celé sledované období snižovaly, výjimkou se stal rok 2015, kde se výdaje nepatrně zvýšily a to z důvodu zvýšení běžných výdajů. Obec Středokluky zaznamenala ve svých výdajích kolísavou tendenci. V roce 2011 byly výdaje nejnižší za celé sledované období. V roce 2012 výdaje vzrostly o zhruba 5 000 tis. Kč a v následujícím roce výdaje klesly opět o téměř 5 000 tis. Kč. Tato kolísavost se projevila i do dalších let až do roku 2015. Příčinou této situace byla kolísavost kapitálových výdajů.

V další části této práce byla provedena analýza finančního hospodaření, ve které použity ukazatele brutto úspory a ukazatel samofinancování neinvestičních výdajů. Výsledky ukazatele byly pro město Úvaly příznivé až do roku 2013. Od roku 2014 byl objem finančních prostředků na splácení dluhů nedostatečný. Obec Středokluky měla po celou dobu dostatečný objem finančních prostředků, aby mohla splácet své dluhy.

Další částí diplomové práce je analýza zadluženosti, kde byly použit ukazatel zadluženosti na jednoho obyvatele a ukazatel zadluženosti I. Ve městě Úvaly byl

zaznamenán vzrůstající dluh na jednoho obyvatele až do roku 2013, od roku 2014 začal tento dluh klesat z důvodu růstu počtu obyvatel i poklesu celkového dluhu. Obec Středokluky vykazuje nulové hodnoty dluhu na jednoho obyvatele z důvodu nezádluženosti. Ukazatel zadluženosti I města Úvaly vykazuje v prvních třech letech vzrůstající tendenci. Maxima dosahuje v roce 2013, kdy jsou roční splátky dluhu kryty celkovými ročními příjmy z 52%. V roce 2014 se ukazatel prudce snížil na 8% a dále klesal. Obec Středokluky opět vykázala nulové hodnoty z důvodu nepřítomnosti dluhu, tudíž i splátek se kterými se v tomto ukazateli počítá.

Poslední část diplomové práce je věnována anketě, která reflektuje hlavně spokojenost a povědomí o finančním hospodaření města Úvaly a obce Středokluky. Výzkum prokázal, že zájem o hospodaření má zhruba polovina respondentů a že si z velké části myslí, že je hospodaření efektivní.

8 Seznam použitých zdrojů

8.1 Knižní zdroje

BALÍK, Stanislav. Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-2908-4.

HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAYTOVÁ. Veřejné finance. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. ISBN 978-80-7357-497-0.

MAAYTOVÁ, Alena, František OCHRANA a Jan PAVEL. Veřejné finance v teorii a praxi. Praha: Grada Publishing, 2015. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-5561-8.

OPLETALOVÁ, Alena a Ivo SVOBODA. Veřejná správa a finance: vybrané kapitoly. Ostrava: Key Publishing, 2007. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-33-5.

PAŘÍZKOVÁ, Ivana. Finance územní samosprávy. Brno: Masarykova univerzita, 2008. ISBN 978-80-210-4511-8.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. Veřejný sektor - řízení a financování. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.

PEKOVÁ, Jitka. Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.

PEKOVÁ, Jitka. Veřejné finance: úvod do problematiky. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-358-4.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-2789-9.

STIGLITZ, Joseph E. Economics of the public sector. 3rd ed. New York: W. W. Norton, c2000. ISBN 0393966518.

8.2 Internetové zdroje

Cyklistický klub Úvaly. Úvod [online]. [cit. 2016-09-18]. Dostupné z: <http://www.ck-uvaly.banda.cz/>.

Český statistický úřad [online]. Praha [cit. 2017-03-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/>

ČRS místní organizace Úvaly. Úvodní strana [online]. [cit. 2016-09-18]. Dostupné z: <http://rybariuvaly.webnode.cz/>.

Dela. Hlavní stránka [online]. [cit. 2016-09-18]. Dostupné z: <http://www.dela.cz/>
Dotační info [online]. [cit. 2017-03-07]. Dostupné z: <http://www.dotacni.info/dotace-podle-oboru/skoly/>

FinExpert.cz [online]. 2015 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://finexpert.e15.cz/jak-na-dan-z-nemovitych-veci-aneb-sprocitej-si-sam>

Hörman. O nás [online]. [cit. 2016-09-18]. Dostupné z: <http://www.hormann.cz/o-nas/>.

Jak podnikat. DPH sazby [online]. [cit. 2016-09-18]. Dostupné z: <http://www.jakpodnikat.cz/dph-sazby.php>.

Jakpodnikat: Sazby DPH [online]. 2017 [cit. 2016-01-19]. Dostupné z: <http://www.jakpodnikat.cz/dph-sazby.php>

Karate klub. O klubu [online]. [cit. 2016-09-18]. Dostupné z: <http://www.sportuvaly.cz/index.php?promena=main-klub.php>.

Koncepce hospodářsky využitelného majetku města v období 2014 - 2018 [online]. Úvaly, 2015 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: http://www.mestouvaly.cz/e_download.php?file=data/editor/87cs_5.pdf&original=Komplet-schv%C3%A1len%C3%A1+koncepce+VZZM.pdf

Lozanočervenka. O nás [online]. [cit. 2016-09-18]. Dostupné z: <http://www.lozanocervenka.cz/o-nas/>.

Město Úvaly [online]. Úvaly [cit. 2017-03-11]. Dostupné z: <http://www.mestouvaly.cz/mesto/firmy-a-podnikatele/>

Mestoúvaly. [online]. Úvaly [cit. 2017-03-07]. Dostupné z: http://www.mestouvaly.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_1.pdf&original=Seznam+%C3%A9avalsk%C3%BDch+podnikatel%C5%AF+-+XII.2013.pdf

Ministerstvo financí České republiky: Schéma rozdělení rozpočtového určení daní (RUD) v roce 2016 [online]. Praha, 2016 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/prijmy-kraju-a-obci/zakladni-informace/2016/schema-rozdeleni-rozpocetoveho-urceni-dan-23647>

Monitor [online]. Praha: Ministerstvo financí [cit. 2017-03-04]. Dostupné z: www.monitor.statnipokladna.cz

Poslanecká sněmovna Parlamentu České Republiky. Úvod [online]. [cit. 2016-09-18]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=24>.

Středokluky. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation [cit. 2016-09-18]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/St%C5%99edokluky>.

Středokluky. Krátká historie [online]. [cit. 2016-09-18]. Dostupné z: <http://www.stredokluky.cz/o-stredoklukach/kratka-historie/>.

Středokluky. Služby v obci a okolí [online]. [cit. 2016-09-18]. Dostupné z: <http://www.stredokluky.cz/sluzby-v-obci-a-okoli/>.

Středokluky. Základní informace [online]. [cit. 2016-09-18]. Dostupné z: <http://www.stredokluky.cz/o-stredoklukach/zakladni-informace/>.

Středokluky. Zastupitelstvo [online]. [cit. 2016-09-18]. Dostupné z: <http://www.stredokluky.cz/zastupitele/>.

Středokluky: Krátká historie [online]. Středokluky [cit. 2016-09-09]. Dostupné z: <http://www.stredokluky.cz/o-stredoklukach/kratka-historie/>

Středokluky: Služby v obci a okolí [online]. Středokluky [cit. 2016-09-18]. Dostupné z: <http://www.stredokluky.cz/sluzby-v-obci-a-okoli/>

Středokluky: Zastupitelstvo [online]. Středokluky [cit. 2016-09-18]. Dostupné z: <http://www.stredokluky.cz/zastupitele/>

Úvaly. Historie [online]. [cit. 2016-09-18]. Dostupné z: <http://www.mestouvaly.cz/mesto/informace-o-meste/historie/>.

Úvaly. Informace o městě [online]. [cit. 2016-09-18]. Dostupné z: <http://www.mestouvaly.cz/mesto/informace-o-meste/>.

ZKO Úvaly u Prahy. Úvod [online]. [cit. 2016-09-18]. Dostupné z: <http://zkouvaly.webnode.cz/>.

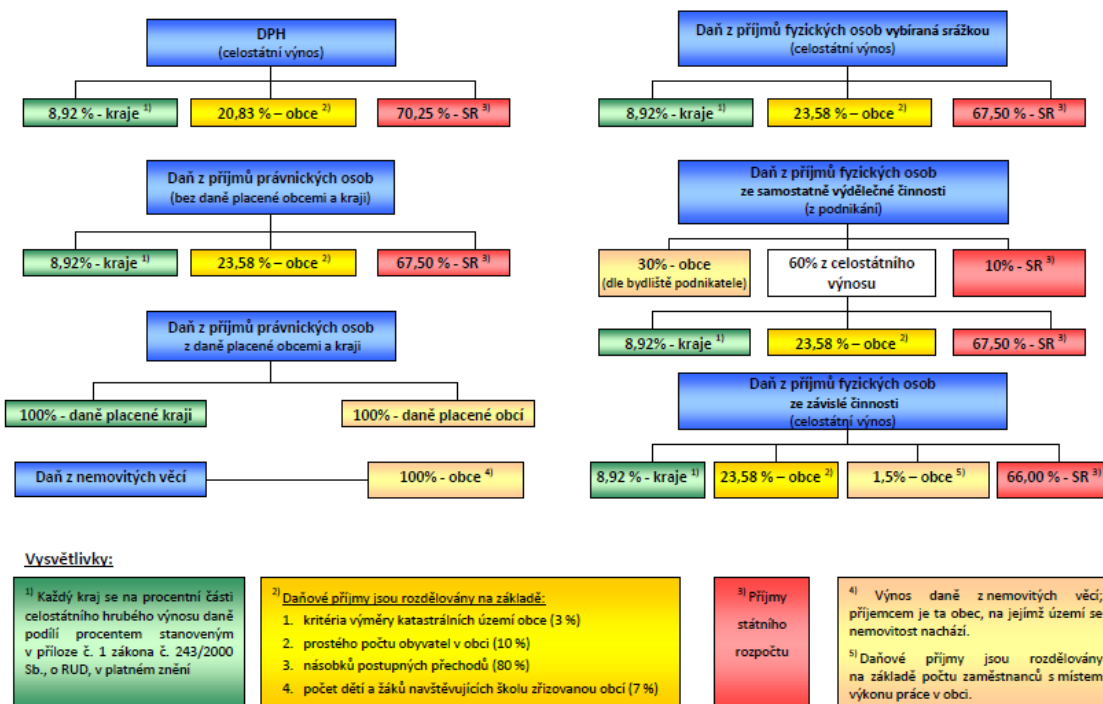
9 Přílohy

Seznam příloh

Příloha 1 Rozdělení rozpočtového určení daní v letech 2013 - 2015	81
Příloha 2 Anketa	81
Příloha 3 Výdaje a příjmy roku 2011 města Úvaly	83
Příloha 4 Výdaje a příjmy roku 2012 města Úvaly	84
Příloha 5 Výdaje a příjmy roku 2013 města Úvaly	84
Příloha 6 Výdaje a příjmy roku 2014 města Úvaly	85
Příloha 7 Výdaje a Příjmy roku 2015 města Úvaly	86
Příloha 8 Výdaje a příjmy roku 2011 obce Středokluky	86
Příloha 9 Výdaje a příjmy roku 2012 obce Středokluky	87
Příloha 10 Výdaje a příjmy roku 2013 obce Středokluky	88
Příloha 11 Výdaje a příjmy roku 2014 obce Středokluky	88
Příloha 12 Výdaje a příjmy roku 2015 obce Středokluky	89

Příloha 1 Rozdělení rozpočtového určení daní v letech 2013 - 2015

Schéma rozdělení rozpočtového určení daní v roce 2016 (bez SFDI, poplatků a pokut)



Zdroj: Ministerstvo financí České republiky

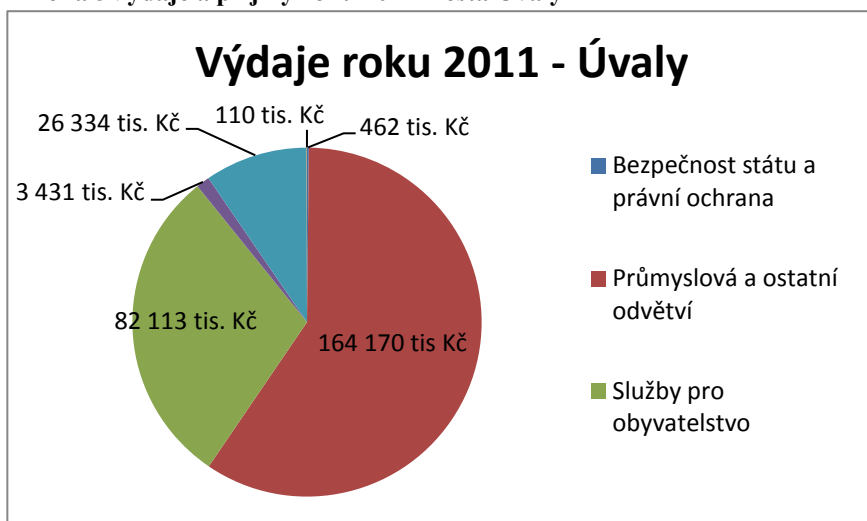
Příloha 2 Anketa

- Jaké je Vaše pohlaví?
 - Muž
 - Žena
- Jaký je Váš věk?
 - 0 - 20
 - 21 - 35
 - 36 - 50
 - 51 - 65
 - 66 a více
- V jakém městě/obci žijete?
 - Úvaly
 - Středokluky
- Jaké je Vaše nejvýše dosažené vzdělání?
 - Základní
 - Střední nezakončené maturitní zkouškou
 - Střední zakončené maturitní zkouškou
 - Vyšší odborné
 - Vysokoškolské

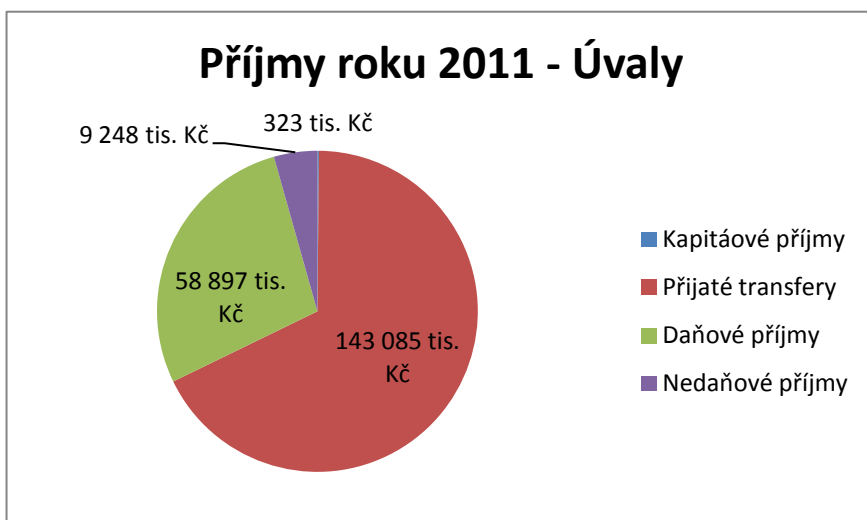
- f) Jiné - Uveďte
- 5) Jak dlouho žijete v daném městě/obci?
a) 0-5 let
b) 6 - 10 let
c) 11 - 15 let
d) Více - uveďte
- 6) Zajímáte se o hospodaření s finančními prostředky svého města/obce?
a) Ano
b) Ne
- 7) V případě, že jste v otázce číslo 6 odpověděl/a ne, z jakého důvodu? V případě, že jste odpověděl/a ano - tuto otázku přeskočte.
a) Myslím si, že finanční hospodaření města/obce je v pořádku a není důvod se jím dále zabývat
b) V mém městě/obci nemám šanci ovlivnit hospodaření
c) Tato problematika mne nezajímá
d) Nemám dostatek času, abych se zajímal/a o hospodaření města/obce
e) Jiný - uveďte
- 8) Myslíte si, že hospodaření s finančními prostředky Vašeho města/obce je efektivní?
a) Ano
b) Ne
- 9) Jste spokojen/a s aktuální nabídkou občanské vybavenosti Vašeho města/obce (sportovní zařízení, zdravotnictví, školství, obecní či městský úřad)?
a) Spokojen/a
b) Mírně spokojen/a
c) Mírně nespokojen/a
d) Nespokojen/a
- 10) V případě odpovědi "Mírně spokojen/a", "Mírně nespokojen/a nebo "Nespokojena" na otázku číslo 9, uveďte, prosím, co byste chtěl/a změnit. V případě odpovědi "velmi spokojen/a tuto otázku přeskočte - tato otázka je zaměřena pouze na občanskou vybavenost.
- 11) Zúčastňujete se veřejného zasedání zastupitelstva?
a) Ano
b) Ne
- 12) V případě kladné odpovědi na otázku číslo 11, uveďte prosím, jak častá je Vaše účast? V případě, že Vaše odpověď byla záporná tuto otázku přeskočte.
a) Když mě probíraná problematika zajímá
b) Jedou ročně
c) Jednou za funkční období
d) Jiný - uveďte

13) Existuje něco, co byste chtěl/a ve svém městě změnit? Prosím, uveďte.

Příloha 3 Výdaje a příjmy roku 2011 města Úvaly

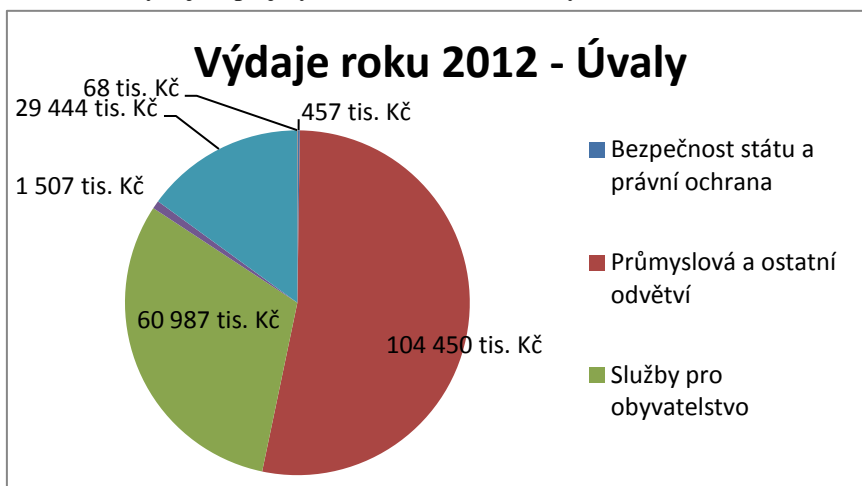


Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly

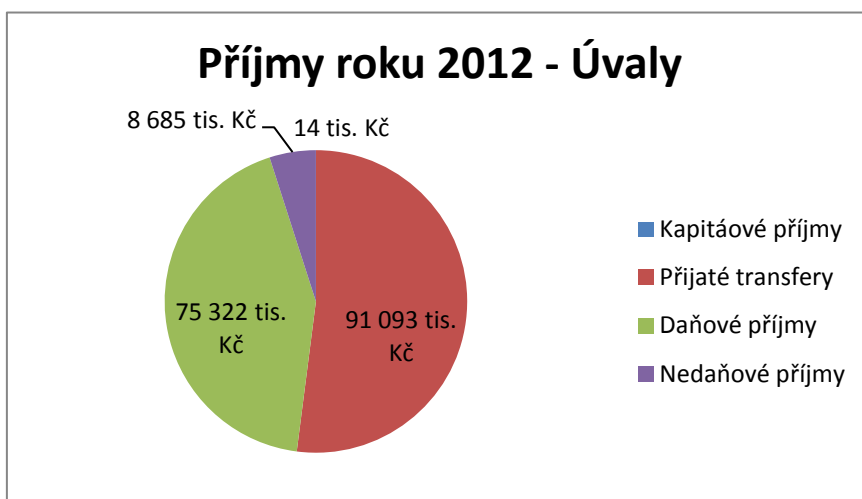


Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly

Příloha 4 Výdaje a příjmy roku 2012 města Úvaly

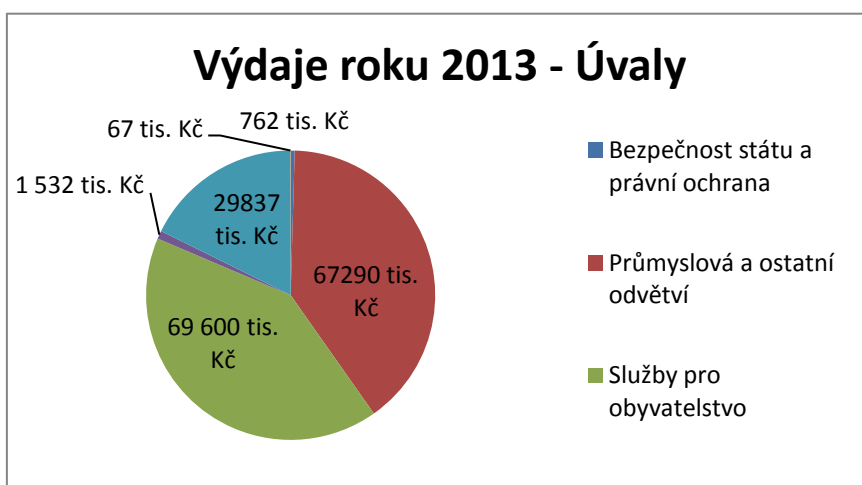


Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly

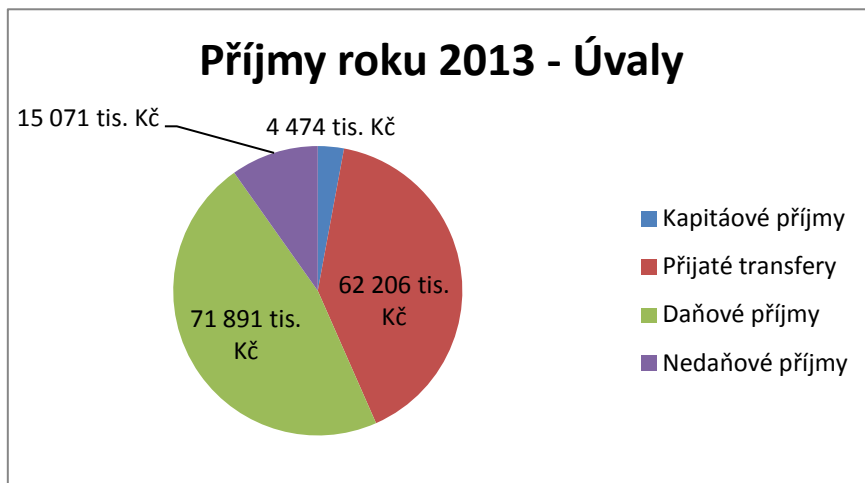


Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly

Příloha 5 Výdaje a příjmy roku 2013 města Úvaly

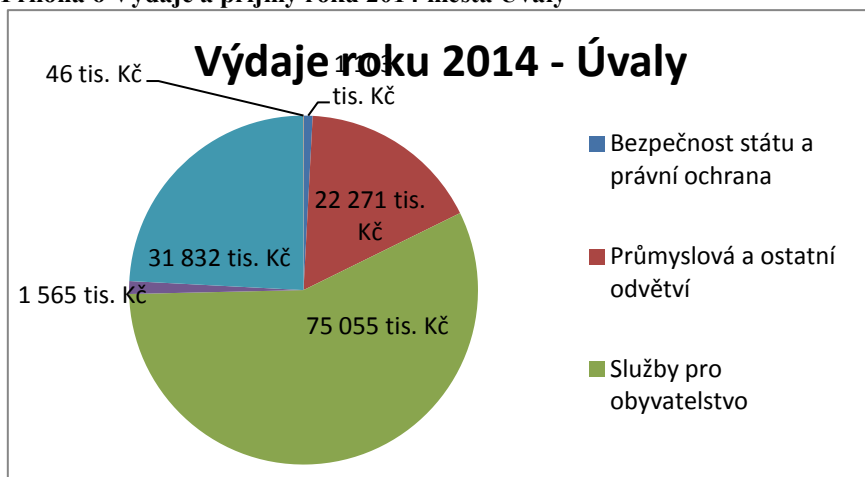


Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly

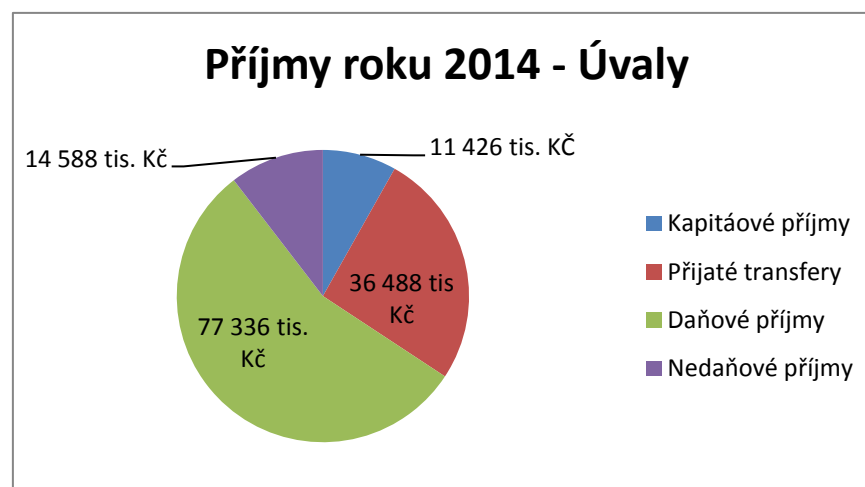


Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly

Příloha 6 Výdaje a příjmy roku 2014 města Úvaly

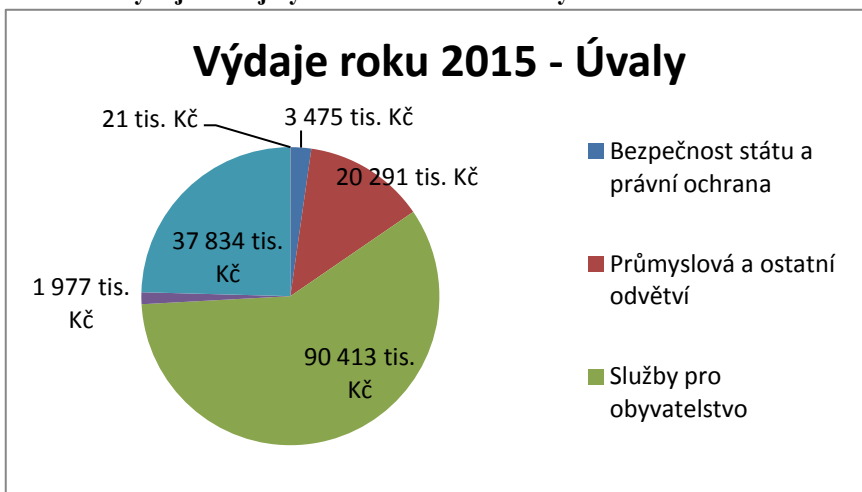


Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly

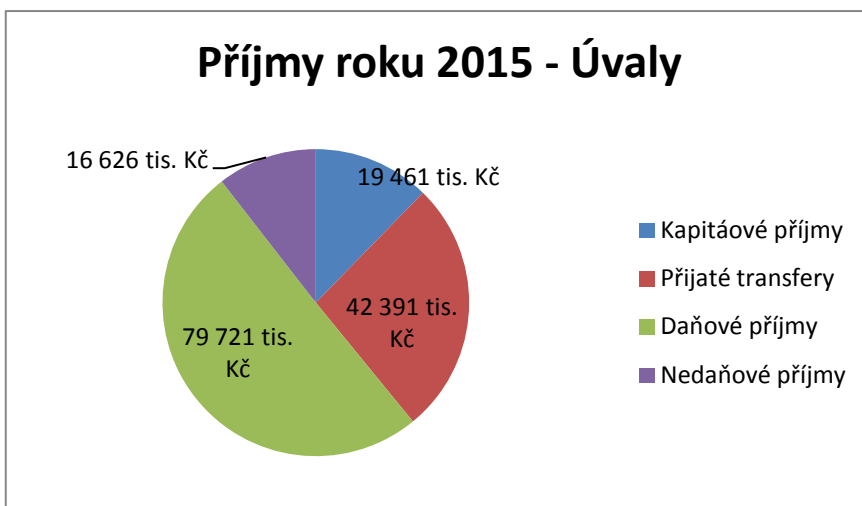


Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly

Příloha 7 Výdaje a Příjmy roku 2015 města Úvaly

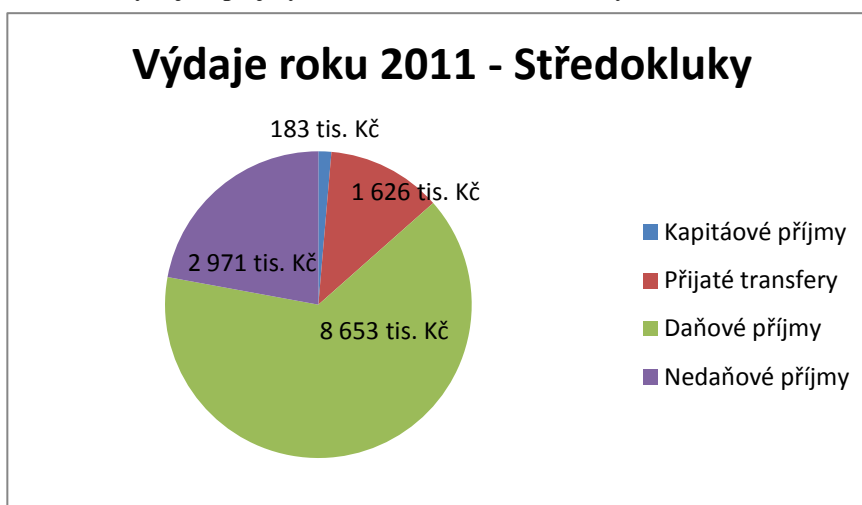


Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly



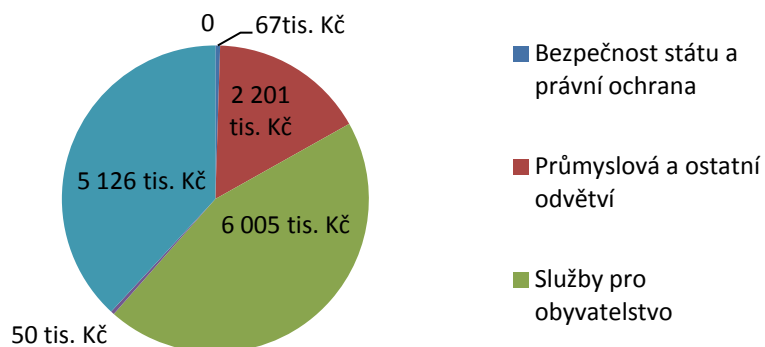
Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ města Úvaly

Příloha 8 Výdaje a příjmy roku 2011 obce Středokluky



Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ obce Středokluky

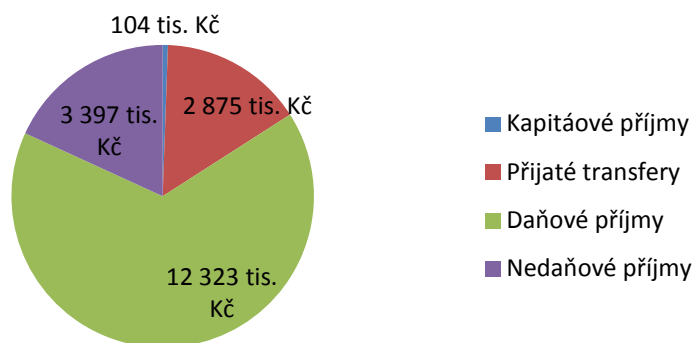
Příjmy roku 2011 - Středokluky



Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ obce Středokluky

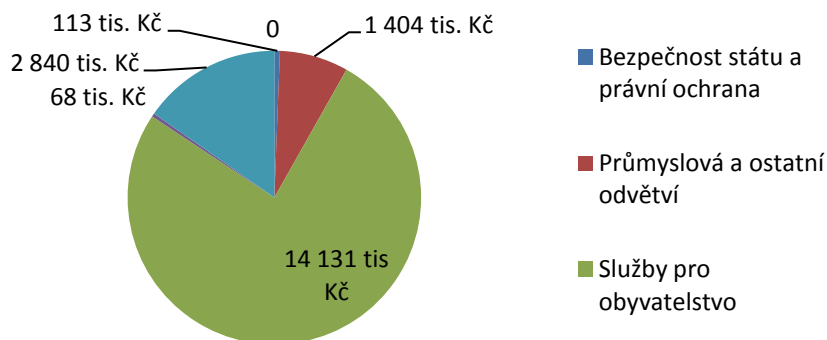
Příloha 9 Výdaje a příjmy roku 2012 obce Středokluky

Výdaje roku 2012 - Středokluky



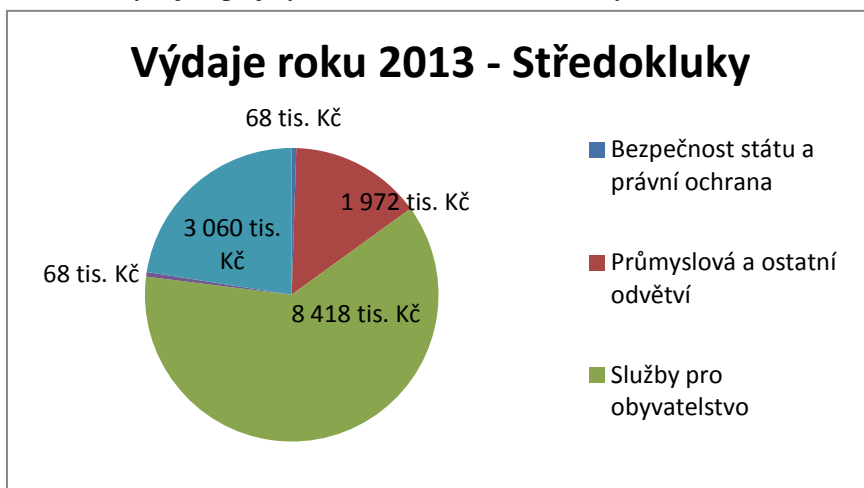
Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ obce Středokluky

Příjmy roku 2012 - Středokluky

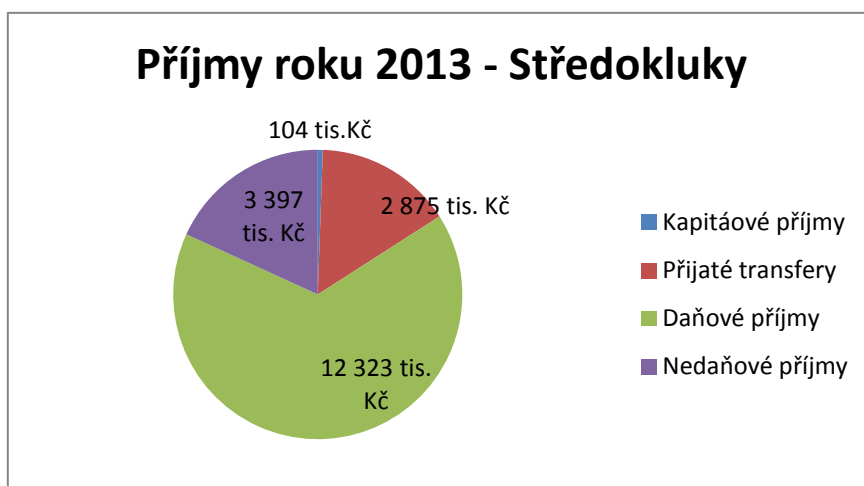


Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ obce Středokluky

Příloha 10 Výdaje a příjmy roku 2013 obce Středokluky

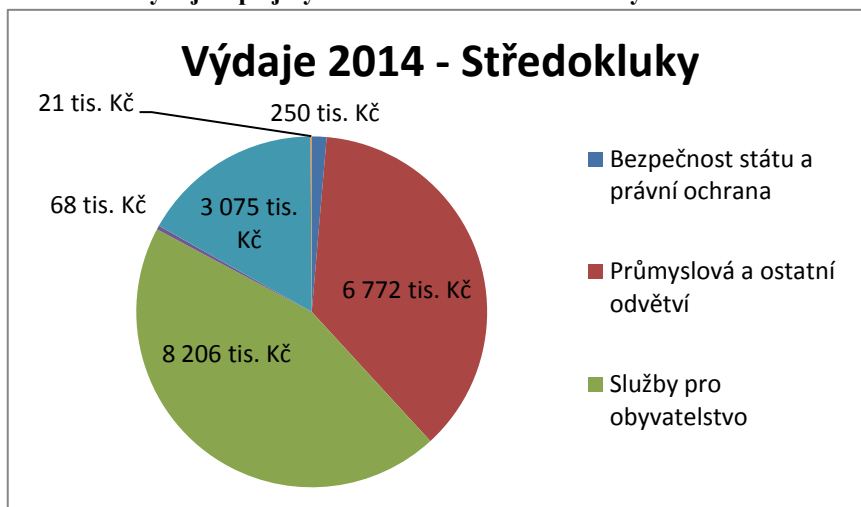


Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ obce Středokluky



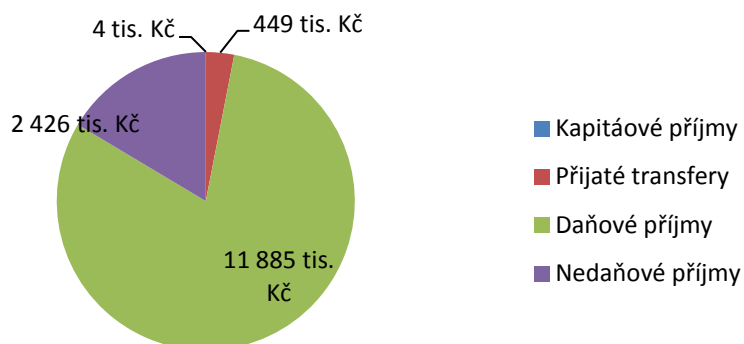
Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ obce Středokluky

Příloha 11 Výdaje a příjmy roku 2014 obce Středokluky



Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ obce Středokluky

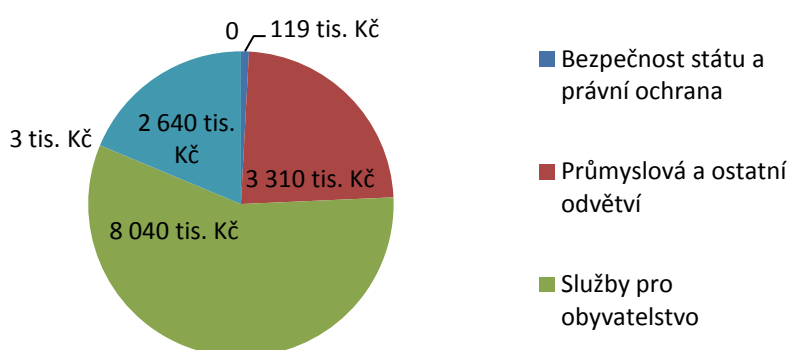
Příjmy roku 2014 - Středokluky



Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ obce Středokluky

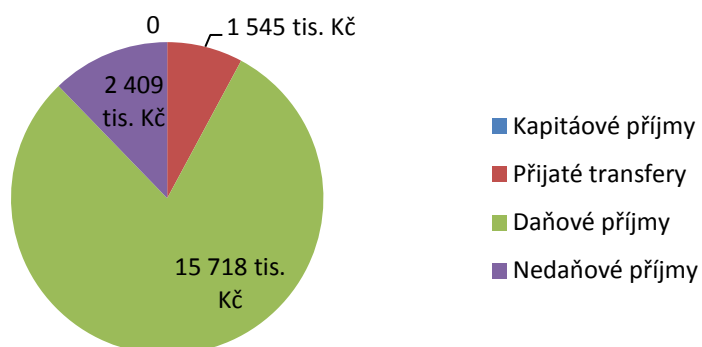
Příloha 12 Výdaje a příjmy roku 2015 obce Středokluky

Výdaje roku 2015 - Středokluky



Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ obce Středokluky

Příjmy roku 2015 - Středokluky



Zdroj: Vlastní zpracování podle ZÚ obce Středokluky